

СВОБОДА

Видає Український Народний Союз

Пам'ятаймо
про
Україну!

Рік 131, ЧИСЛО 50, П'ЯТНИЦЯ, 13 ГРУДНЯ 2024 РОКУ

1893

Vol. 131, No. 50, FRIDAY, DECEMBER 13, 2024

\$2.00

ХРОНІКА ВІЙНИ

Війна в Україні за тиждень з 2 по 8 грудня

• Росія збрала 150 тис. військових для наступу на трьох напрямках у Донецькій області. Сили та засоби трьох російських угруповань військ – „Центр“, „Південь“ та „Схід“ – беруть участь у наступальних діях на Покровському, Курахівському та Времівському напрямках. ЗСУ відбили наступ російських військ та підірвали міст під містом Покровськ Донецької області.

• Уповноважений Верховної Ради з прав людини Дмитро Лубінець заявив, що тільки упродовж 2024 року вдалося офіційно підтвердити розстріли росіянами 109 українських військовополонених. За 2022-2023 роки вдалося зафіксувати загальну кількість 177 розстрілів.

• У Києві відбулася презентація дрон-ракети „Пекло“ з дальністю ураження понад 700 кілометрів.

• 28 листопада був зафіксований новий рекорд втрат Росії на війні – 2,030 осіб за день – вперше втрати перевищили 2,000 за добу. У листопаді 2024 року втрати Росії становили 45,680 осіб. За тиждень у боях в Торецьку ворог втрачає у середньому 500 військових.

• За даними DeepState, на Покровському напрямку російські загарбники посилюють наступ, зокрема, через село Жовте, рухаючись у напрямку Новотроїцького та Шевченка. Також є ймовірність, що вони можуть вийти на вогневу контролю дороги з Павлограда до Покровська, що матиме неприємні наслідки.

• Північна Корея може збільшити свій контингент на війні в Україні до 100 тис. військових.

• На Харківщині, в районі села Новомлинськ, Куп'янського району, 3 грудня противник намагався захопити та утримати плацдарм на правому березі річки Оскіл. Маючи перевагу в силах, ворог переправився через водну перешкоду. Українські захисники, за підтримки артилерії та дронів, вибили противника з плацдарму. Спроби вирівняти лінію фронту на Курахівському і Покровському напрямках даються ворогу великими втратами у живій силі та техніці, загарбники залучають для штурмів стратегічні резерви.

• 4 грудня російські окупанти збрали 300 човнів, щоб перетнути Дніпро.

• За даними ГУР, у Росії третина об'єктів паливного сектору уражена або пошкоджена внаслідок спецоперацій українських військових. 4 грудня дрони атакували авіобазу біля Рязані, де на військовому аеродромі в Дягілево за 500 кілометрів від лінії фронту дислоковані літаки-заправники Іл-76, бомбардувальники Ту-22МС. Поруч із базою розміщено завод, на якому обслуговуються бомбардувальники Ту-22М, ракетonoсці Ту-95МС та військово-транспортні літаки Іл-76.

(Закінчення на стор. 17)

Тристороння зустріч у Парижі

ПАРИЖ. – Президент України Володимир Зеленський 7 грудня провів у столиці Франції тристоронню зустріч із Президентом Франції Емманюелем Макроном та обраним Президентом США Дональдом Трампом, куди вони прибули на церемонію відкриття Нотр-Даму.

„Ми всі хочемо, щоб був мир. Але для нас дуже важливо – і це наша позиція, – щоб мир був справедливий для всіх нас і щоб не було можливості у Росії, у Путіна або ще в якихось агресорів колись повернутися. І це найголовніше – справедливий мир і гарантії безпеки, сильні гарантії безпеки для України“, – вказав Президент України.

Лідери домовилися працювати далі й підтримувати комунікацію.

Президент В. Зеленський каже, що в розмові з колегами із Франції та США наголосив, що керівник держави-агресора РФ Володимир Путін не хоче закінчення війни проти України, до цього його потрібно примусити.

„...Примусити можна тільки, якщо Україна сильна, – зазначив В. Зеленський. – Сильна Україна перед будь-якою дипломатією – це сильна на полі бою. Це сильна армія, це пакети зброї тощо, це далекобійні системи, безумовно, і „атакаси“, і „тауруси“, і „шторм шедоу“, і „скальпи“. Все це нам дуже-дуже сильно потрібне. І так, виключно для ударів по військових цілях, ми це підкреслюємо“.

Тристороння зустріч (справа) Володимира Зеленського, Емманюеля Макрона та Дональда Трампа. (Фото: Офіційне інтернет-представництво Президента України)

Д. Трамп заявив, що говорив із В. Зеленським про те, як завершити війну, і що той, мовляв, „готовий до перемовин“. 47-й президент США додав, що

(Закінчення на стор. 4)

Писанку визнано культурним надбанням людства

АСУНСЬОН, Парагвай. – На 19-ій сесії Міжурядового комітету ЮНЕСКО з питань нематеріальної культурної спадщини, яка проходить в столиці Парагваю, до Репрезентативного списку нематеріальної культурної спадщини людства включений перший міжнародний елемент від України спільно з Естонією „Писанка: українська традиція і мистецтво оздоблення яєць“.

Це досягнення стало можливим завдяки тісній співпраці Міністерства культури та стратегічних комунікацій України, Міністерства закордонних справ України, Постійного представництва України при UNESCO, Національної комісії України у справах UNESCO, носіїв практиків та представників громадянського суспільства.

Робота над номінацією розпочалася ще у 2017 році після зустрічі з українською спільнотою носіїв в Естонії. Її основу складають три елементи. Два з них включені до Національного переліку елементів нематеріальної культурної спадщини України – „Українська писанка: традиція і мистецтво“, що об'єднує спільноти з усіх областей України, та „Традиція гуцульської писанки“. Ще один елемент – „Українська писанка, традиція і мистецтво оздоблення Великодніх яєць“ включений до Національного списку елементів нематеріальної культурної спадщини Естонії.

Обмін і дарування писанок є дуже важливою традицією для українців незалежно від того, пов'язані вони з церквою чи ні. Особисті побажання та послання зафіксовано в різних символах на писанках. Національні візерунки українських

Представлення писанки у Парагваї

писанок не випадкові – кожен мотив має своє значення. Це і робить кожну писанку унікальною.

На сьогодні у Репрезентативному списку нематеріальної культурної спадщини людства 611 елементів, що відповідають 5 регіонам і 140 державам-учасницям Конвенції. Від України до цього списку включено „Петриківський декоративний живопис як феномен української орнаментальної народної творчості“ в 2013 році, „Традицію Косівської мальованої кераміки“ в 2019 році та „Орнек – кримськотатарський орнамент та знання про нього“ в 2021-му.

Міністерство культури та стратегічних комунікацій України

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Частину заповідника віддали під кордон

КИЇВ. – Президент України Володимир Зеленський з метою забезпечення національної безпеки і оборони, дотримання режиму державного кордону постановив змінити межі Чорнобильського радіаційно-екологічного біосферного заповідника шляхом вилучення зі складу його території земельних ділянок шириною 45 метрів уздовж лінії державного кордону України загальною площею 695.2 гектара, які надаються в постійне користування військовим частинам Державної прикордонної служби України для будівництва, облаштування та утримання інженерно-технічних і фортифікаційних споруд, огорож, прикордонних знаків, прикордонних просік, комунікацій. *(Офіційне інтернет-представництво Президента України)*

■ Оголошено підозру митрополитам РПЦ

КИЇВ. – Служба безпеки України оголосила в розшук патріарха Російської православної церкви (РПЦ) Кирила (Володимира Гундяєва) і заочно повідомила про підозру чотирьом російським митрополитам, які сприяли захопленню храмів на окупованих територіях України. Усі вони – члени священного синоду РПЦ. Йдеться про голову Санкт-Петербурзької митрополії – митрополита Варсонофія (Анатолій Судаков), голову відділу зовнішніх церковних зв'язків РПЦ – митрополита Антонія (Антон Севрюк), керуючого Коломницькою єпархією, патріаршого намісника московської митрополії – митрополита Крутицького (Георгій Пономарьов) та керуючого справами Московської патріархії – митрополита Діонісія (Петро Порубай). Протягом 2022-2023 років вони сприяли захопленню майна українських церков на лівобережжі Херсонщини, а також у Криму і тимчасово окупованих районах Запорізької та Луганської областей. Для цього фігуранти під керівництвом патріарха Гундяєва забезпечили рішення російського Синоду щодо „приєднання“ українських релігійних громад до складу РПЦ. У такий спосіб російські клірики захопили храми, церковні споруди і землю Джанкойської, Бердянської, Ровеньківської та Херсонської єпархій і призначили там підконтрольних Москві єпископів. *(Радіо Свобода)*

■ Київ не підтверджує передачу

КИЇВ. – 24 січня у Белгородській області розбився російський військово-транспортний літак Іл-76. Міноборони Росії стверджує, що на борту перебували 65 українських військовополонених, яких перевозили до Белгорода для обміну, а також шестеро членів екіпажу і троє супроводжуючих. Усі вони, за даними відомства, загинули. Російська влада назвала аварію Іл-76 „терактом“, звинувативши в ньому ЗСУ. У ГУР Міноборони України підтвердили, що 24 січня мав відбутися обмін полоненими, проте зазначили, що вони не мають даних про те, чи були на борту військовослужбовці ЗСУ. Координаційний штаб з питань поводження з військовополоненими не підтверджує заяв Москви про нібито передачу тіл українських захисників, ймовірно, загинблих під час авіотроші літака Іл-76. Передані останки загинблих потребують додаткової ідентифікації. Експертні установи в рамках кримінального провадження встановлюють, чи дійсно останки цих осіб належать українським військовослужбовцям. Координаційний штаб із питань поводження з військовополоненими 29 листопада повідомив, що в Україну вдалося повернути 502 тіла загинблих військових. *(Радіо Свобода)*

■ Викрили голів Господарського суду

ЛьВІВ. – НАБУ і САП викрили чинного та колишнього голів Господарського суду Львівської області на вимаганні від представника приватної компанії неправомірної вигоди у розмірі 1 млн дол. За вказану суму вони обіцяли забезпечити ухвалення „потрібних“ рішень у судових справах Західного апеляційного Господарського суду, а також запобігти замовному вбивству викривача. Під час слідства детективи задокументували передачу частини неправомірної вигоди у сумі 75 тис. дол. *(Укрінформ)*

Росія втрачає вплив у Сирії

Уже минуло 25 років, відколи Володимир Путін взяв кермо влади в пострадянській Росії. Тоді, чверть століття тому, він взявся за відновлення статусу „світової держави“, який Кремль втратив у 1990-і роки. І військове втручання в сирійську громадянську війну цілком вписувалось в цю концепцію. Це мало бути ще одним доказом повернення сили, з якою потрібно рахуватися на міжнародній арені. У Сирії розташовані два великі військові об'єкти Росії: авіобазу в Хмеймїмі та військово-морська база в Тартусі. Остання є єдиною тепловодною військово-морською базою Росії і забезпечує Москві вихід до Середземного моря.

Президент Башар аль-Асад покладався на Іран і Росію, щоб залишатися при владі з моменту початку конфлікту в 2011 році.

Сирійська кампанія Москви почалася через рік після її вторгнення до українського Криму і на Донбас. Військове втручання Росії в Сирію в 2015

році змінило хід війни. Повітряні кампанії Москви проти позицій повстанців допомогли сирійській армії відвоювати територію та утримати Асада при владі.

Сирійські повстанці 8 грудня заявили, що взяли під свою контроль столицю Дамаск після блискавичного наступу, який відбувся в останні дні і швидко просунувся по всій країні.

Скинутий сирійський лідер Башар аль-Асад із членами своєї родини прибув до Москви, Росія надала їм притулок. Падіння уряду Башара аль-Асада, ключового союзника Москви, загрожує завдати серйозного удару великодержавним амбіціям Росії. Експерти кажуть, що після повномасштабного вторгнення Росії в Україну в лютому 2022 року Сирія стала більшим активом для Москви, водночас представляючи проблему ведення військових кампаній на двох фронтах.

Радіо Свобода

Допомога для України

БРЮСЕЛЬ. – Рада Європейського союзу схвалила чергову виплату Україні в розмірі 4.2 млрд євро у рамках Ukraine Facility, повідомив Прем'єр-міністр Деніс Шмигаль. „Така фінансова підтримка демонструє рішучість посилювати нашу економіку, підтримувати ключові реформи і євроінтеграційні прагнення, а також зміцнювати Україну на шляху до перемоги“, – написав Д. Шмигаль. У травні Рада ЄС ухвалила план для Ukraine Facility, що визначає наміри уряду України щодо віднов-

лення, реконструкції та модернізації країни, а також реформи, які він планує здійснити в рамках процесу вступу до ЄС протягом наступних чотирьох років. Цей крок дозволив розпочати регулярні виплати в рамках Фонду для України на 50 млрд євро. За даними президентки Єврокомісії Урсули фон дер Ляєн, від початку вторгнення РФ станом на початок серпня Євросоюз надав Україні допомоги на 108 млрд євро.

Радіо Свобода

Інвесторів запрошують в Україну

ТОРОНТО. – Інвесторам слід вкладати кошти в Україну вже зараз, а не чекати завершення бойових дій, заявив Генеральний консул України в Торонто Олег Ніколенко після участі у Конференції з відновлення України. „Так, війна досі триває, але це не заважає нам розвивати економічну співпрацю й залучати до відновлення України канадські інвестиції й експертизу. Це саме той сигнал, який ми прагнемо надіслати канадцам: не чекайте припинення бойових дій. Тому що коли війна закінчиться (й неодмінно перемогою

України), для вас уже буде пізно, бо всі гарні місця й можливості розберуть. Тому не чекайте довго, інвестуйте зараз, приїжджайте й ведіть бізнес“, – сказав О. Ніколенко.

Він зауважив, що низка канадських інвесторів уже дослухалася до цього заклику й відкрили бізнеси в Україні. За підсумками трьох кварталів цього року товарообіг між Канадою та Україною зріс на 10 відс. у порівнянні із аналогічним періодом минулого року.

Укрінформ

Протест проти Анни Нетребко

МІЛАН. – Українська громада міста разом з об'єднанням Ponte Atlantico 8 грудня виступила з протестом проти участі прихильниці путінського режиму Анни Нетребко в опері театру Ла Скала.

Йдеться про оперу Джузеппе Верді „Сила долі“, адаптовану до подій сучасності, що розповідає про трагедію нинішніх воєн – від України до Близького Сходу. Опера Верді – це нещаслива історія кохання між доном Альваро та Леонорою.

Активісти української громади заявили про намір бойкотувати виставу, щоб „нагадати, що

Україна майже три роки живе під бомбами“, а потім „вказати пальцем на російську сопроно, яка виконує цю оперу“.

Мер Мілана Джузеппе Сала на урочистому відкритті різдвяного ярмарку на площі Дуомо, відповідаючи на запитання, чи побоюється він демонстрацій, запланованих у день прем'єри опери 7 грудня, визнав наявність соціальної напруженості.

(Закінчення на стор. 17)

Петро Порошенко у США

ВАШІНГТОН. – У столиці США побував колишній президент України, лідер опозиційної партії „Європейська солідарність“ Петро Порошенко з однопартійцями. В інтерв'ю Голосу Америки він розповів про свій досвід роботи із новообраним президентом США Дональдом Трампом. До Вашингтона П. Порошенко приїхав на форум Міжнародного демократичного союзу, який традиційно відбувається у грудні. У своєму виступі на форумі колишній президент України закликав західних союзників надати Києву зброю та застосувати „пекельні санкції“ проти російської економіки, щоб забезпечити перемогу. Під час форуму П. Порошенко та народні депутати від „Європейської

солідарності“ зустрілися із конгресменом Майком Волцом, номінантом на посаду радника з нацбезпеки від команди Трампа.

Крім цього, П. Порошенко виступив в Атлантичній раді, де закликав західних союзників спільно виробляти далекобійну та інші види зброї та розміщувати спільні виробничі потужності на польському чи словацькому боці українського кордону. У Вашингтоні П. Порошенко також зустрівся із представниками Державного департаменту, Міністерства оборони, Пентагону, Ради нацбезпеки США, конгресменами та сенаторами від обох партій та членами команди Трампа.

Голос Америки

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Подарунок зі США

Світлана Орел

КРОПИВНИЦЬКИЙ. – Головне управління Державної служби надзвичайних ситуацій України у Кіровоградській області повідомило, що 9 грудня у Кропивницькому рятувальники ДСНС отримали від Марка Джонса, з міста Напервілл, Іліной, верхолазне спорядження, необхідне для виконання аварійно-рятувальних робіт на висоті. Як розповів працівник служби Юрій Блінов, минулого року, коли трапився обвал труби котельні у приміському селищі, рятувальникам доводилося ризикувати життям, аби виправити ситуацію. Відповідне спорядження знайшли. Але тепер підрозділ ДСНС завжди матиме його під рукою.

Підрозділ ДСНС отримав подарунок з США. (Фото: ДСНС)

Українок відзначили у проєкті „BBC”

Ольга Руднева (ліворуч) і Ольга Олефіренко.

КИЇВ. – У проєкт “BBC”, який щороку визначає 100 найвпливовіших жінок з усього світу, що надихають і змінюють життя своїх громад, потрапили дві українки – Ольга Руднева і Ольга Олефіренко.

О. Руднева створила у Львові травматологічний центр Superhumans, яким керує як генеральна директорка разом із командою спеціалістів. Центр займається протезуванням кінцівок, у ньому нещодавно відкрилося реабілітаційне відділення. За перші два роки роботи послугами центру скористалися понад 1,000 людей.

О. Руднева народилася у 1977 році в Донецьку. Закінчила Національний економічний універси-

тет, отримала MBA у Community College в США. Протягом 18 років вона очолювала Фонд Олени Пінчук. З лютого 2022 року стала координаторкою найбільшого гуманітарного складу HelpUkraineCenter. А з серпня 2022 року очолила центр Superhumans.

Коли у 2015 році загинув батько О. Олефіренко, який служив командувачем спецназу ВМС і загинув на Донбасі, вона вирішила здійснити його мрію – створити ферму. Купивши худобу, почала працювати, але незабаром у її фірми почалися фінансові труднощі, і О. Олефіренко була змушена продати тварин. Минулого року вона подала заявку на фінансування від Українського фонду ветеранів – і досягла успіху. О. Олефіренко знову організувала ферму із застосуванням нових технологій і створенням робочих місць для місцевої громади.

До цьогогорічного рейтингу “BBC” також увійшли лавреатка Нобелівської премії миру Надія Мурад, активістка Жизель Пеліко, олімпійські спортсменки Ребека Андраде та Еллісон Фелікс, співачка Рей, художниця Трейсі Емін, кліматична активістка Аденіке Оладосу та письменниця Крістіна Рівера Гарса. Минулого року проєкт відзначив трьох українок. Це радниця з питань кліматичної політики Ірина Ставчук, письменниця Оксана Забужко та захисниця прав дітей Олена Розвадовська.

„BBC News Україна”

Уроки Черчилля для сучасного світу

Учасники круглого столу. (Фото: прес-служба ДАУ)

Світлана Глаз

КИЇВ. – 2 грудня 2024 року в Дипломатичній академії України (ДАУ) ім. Генадія Удовенка, яка діє при Міністерстві закордонних справ України, відбувся круглий стіл до 150-ої річниці з дня народження державного діяча, прем'єр-міністра Об'єднаного королівства Великої Британії Вінстона Черчилля „Лідерство у часи війни: уроки Черчилля для сучасного світу”. Тема актуальна в усі часи і тепер для України особливо.

Організаційний комітет Верховної Ради України

з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва разом з ДАУ, організатори заходу, подбали аби на заході були присутні громадські діячі, політики, дипломати. Участь у круглому столі взяли директор Надзвичайний і Повноважний посол Генадій Надоленко, перший заступник голови Верховної Ради Олександр Корнієнко, голова Комітету ВРУ з питань зовнішньої політики та міжнародного співробітництва Олександр Мережко, заступник міністра закордонних справ

(Закінчення на стор. 16)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Україна провадить торгівлю

КИЇВ. – В Україну протягом січня-листопада 2024 року імпортували товарів на суму 63.6 млрд дол., а з України експортували – на 38.3 млрд. Про це повідомляє Державна митна служба України. Оподаткований імпорт склав 52.1 млрд, що становить 82 відс. загальних обсягів імпортованих товарів. Країни, з яких найбільше імпортували товарів до України: Китай – 13 млрд, Польща – 6.3 млрд і Німеччина – 4.8 млрд. Експортували з України найбільше до Польщі – на 4.4 млрд, Іспанії – на 2.7 млрд, Німеччини – на 2.7 млрд. У загальних обсягах ввезених у січні-листопаді 2024 року товарів 65 відс. склали машини, устаткування та транспорт – 22.2 млрд. До трійки найбільш експортованих з України товарів увійшли продовольчі товари – 22.6 млрд дол.; метали та вироби з них – 4.1 млрд; машини, устаткування та транспорт – 3.2 млрд. Український автопарк у листопаді поповнили 14,700 вживаних легкових автомобілів, що були ввезені з-за кордону. Це найменший місячний показник у 2024 році. (Українська правда)

■ Пропонують впровадити накопичувальні пенсії

КИЇВ. – Міністерство соціальної політики оприлюднило законопроект, який, зокрема, передбачає впровадження обов'язкового накопичувального рівня пенсійної системи з 1 січня 2026 року. Виплати залежатимуть від того, скільки людина накопичила на своєму індивідуальному пенсійному рахунку, а не із „загального казанка”, як це відбувається на солідарному рівні. Для кожного працюючого українця відкриють персональний рахунок, який щомісяця поповнюватимуть роботодавець та держава. Кошти з накопичувального фонду інвестуватимуть, щоб захистити їх від інфляції та примножити. Крім того, накопичені гроші залишатимуться у власності людини. Їх можна буде передати у спадок. Кожен зможе обрати, як саме отримувати свої накопичені внески: у вигляді довічної пенсії або ж пенсії на певний строк. Перший варіант передбачає, що виплати здійснюватимуться до самої смерті людини. За другого варіанту особа сама встановить період, протягом якого хоче отримувати пенсію, втім, якщо пенсіонер переживе встановлений період, то виплати припиняться. У разі довічної пенсії право на передання у спадок накопичених внесків зберігатиметься лише впродовж 10 років, а в разі пенсії на певний строк таке право зберігатиметься впродовж усього періоду виплат. Водночас доступ до накопичувальних внесків відкриється лише після виходу на пенсію, тобто у 60 років за наявності 35 років трудового стажу. (Українська правда)

■ Переможці „Інфобум-кіно 2024”

КИЇВ. – В Укрінформі 9 грудня відбулося нагородження переможців Національного рейтингу „Інфобум-кіно 2024”. У номінації „Кращий повнометражний ігровий фільм” переміг фільм режисера Філіпа Сотниченка „Ля Палісіада”. У номінації „Кращий повнометражний неігровий фільм” експерти назвали фільм режисера Тараса Томенка „Сентиментальна подорож до планети Параджанова”. Крім того, національний рейтинг має спеціальні номінації „Вибір редакції” та „Вибір читачів”. Найкращим повнометражним ігровим фільмом у номінації „Вибір редакції” стала комедійна кінострічка режисера Аркадія Непиталюка „Уроки толерантності”, найкращим повнометражним неігровим фільмом став фільм „Сопілка Перуна” режисера та сценариста Євгена Мазуренка, заснований на відеоматеріалах, знятих безпосередньо на бойовій позиції. У номінації „Вибір читачів” перемогли фільми „Будинок „Слово”. Нескінчений роман” режисера Тараса Томенка та „Яремчук: незрівнянний світ краси” режисера Артема Григоряна. Національний рейтинг Укрінформу „Інфобум-кіно 2024” започаткований у 2024 році і буде проводитися щорічно. Його мета – популяризація здобутків вітчизняного кіно під час повномасштабної війни, висвітлення українського кінопроцесу, підтримка кіновиробництва, мотивація дивитися українське кіно, створення „кіно-путівника” для глядачів. (Укрінформ)

АМЕРИКА | СВІТ

■ США надають 20 млрд дол. Україні

ВАШІНГТОН. – США спрямовують на допомогу Україні 20 млрд дол., оголосила 10 грудня секретар скарбниці США Дженет Єллен. Фонди надаватимуться в рамках позики обсягом 50 млрд дол., які схвалила „Група семи” (G7). Погашатись позика буде за рахунок доходів із „заморожених” російських активів. „Завдяки творчому підходу до стратегії та єдності G7 ми надсилаємо безпомилковий сигнал про нашу рішучість примусити Росію нести все більший тягар цієї незаконної війни, замість платників податків нашої коаліції”, – сказала Дж. Єллен. Вона додала, що Володимир Путін сподівається, що союзники України „втомляться і зрештою відступлять”. Вона додала, що „50 млрд дол., які колективно надає G7 в рамках цієї ініціативи, допоможуть Україні забезпечити необхідні ресурси для підтримки роботи служб надзвичайних ситуацій, лікарень та інші засади для її хороброго опору. Разом з американською безпечною допомогою Україні і нашими рішучими кроками із посилення санкцій проти Росії, ці дії надалі зміцнять здатність України захистити власний суверенітет і досягнути справедливого миру”. Гроші будуть надані через спеціальний фонд Світового банку. Поразка України лише заохотить більшу агресію В. Путіна і загрожуватиме безпеці регіону та союзників США в Європі, сказано в повідомленні департаменту скарбниці. Європейський союз зобов'язався надати Україні до 35 млрд євро в рамках позики країн G7. („Голос Америки”)

■ Канада оголосила санкції проти росіян

ОТТАВА. – У Канаді оголосили додаткові санкції проти росіян і їхніх посібників, причетних до катувань і смерті українських цивільних осіб і військовополонених. Про це оголосили у День прав людини, що відзначається 10 грудня. Міністер зовнішніх справ Канади Мелані Жолі оголосила санкції проти осіб, причетних до постійних порушень прав людини Росією з початку її повномасштабного вторгнення в Україну та окупації Криму. Йдеться про росіян, причетних до систематичного та широкого застосування тортур та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження чи покарання щодо громадян України, у тому числі військовополонених та цивільних осіб. Йдеться про чиновників та співробітників Федеральної служби виконання покарань, Федеральної служби безпеки і Національної гвардії Росії. „Їхня [росіян і колаборантів] безпосередня причетність до катувань і смерті українських цивільних осіб і військовополонених у багатьох виправних колоніях, у тому числі правозахисників, добре задокументована”, – наголошує уряд Канади. Канада продовжуватиме викривати та засуджувати порушення прав людини, „вчинені російською владою та її місцевими посібниками” проти українських громадян під час незаконного вторгнення Росії в Україну. „Відзначаючи День прав людини, ми продовжуватимемо співпрацювати з міжнародним співтовариством, щоб привернути увагу та викрити постійні порушення прав людини режимом Путіна та чинити тиск на Росію, щоб вона припинила неспровоковану агресивну війну проти України”, – сказала М. Жолі. („Голос Америки”)

■ Білорусь має російську ядерну зброю

МІНСЬК. – Президент Білорусі Олександр Лукашенко 10 грудня сказав, що його країна має російську ядерну зброю та готуватиме приміщення для запланованого розміщення найновішої надзвукової російської балістичної ракети. Тижнем раніше він і російський президент Володимир Путін підписали угоду, яка надає безпечові гарантії Білорусі, найближчому союзникові Москви, і яка включає використання російської ядерної зброї для відкинення будь-якої агресії. О. Лукашенко не уточнив скільки є цієї ядерної зброї, але сказав „десятки”. Розміщення тактичної ядерної зброї в Білорусі, яка має 673 милі кордону з Україною, дозволило б російським літакам і ракетам швидше досягти своїх потенційних цілей. („Associated Press”)

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Нагорода від Президента України

Михайло Михайлинин

ТЕРНОПІЛЬ. – У залі Верховної Ради Президент України Володимир Зеленський урочисто вручив орден „За мужність” I ступеня воїну з Тернопільщини, командирові гармати 45-ої окремої артилерійської бригади ЗСУ Віталію Сирляку. Нагороду він отримав за мужність та героїзм під час оборони Часового Яру. Відтепер захисник – повний кавалер цього ордена.

Головний сержант був учасником АТО, з початку великої війни став добровольцем на захист України. Раніше він був нагороджений за відвагу під час служби на Запоріжжі та Херсонщині, а також проявив себе в боях на Бахмутському напрямку. Українці пишаються нескореним воїном і дякують йому за сумлінну службу.

Незважаючи на важку ситуацію в області, Тернопіль продовжує допомагати українським захисникам. Міський голова Сергій Надал передав від громади 50 дронів для потреб 5-ої окремої танкової бригади. Також волонтери привезли різдвяні подарунки бійцям у Харківській, Донецькій, Дніпропетровській та Запорізькій областях. Міська рада спільно з благодійним фондом „Колеса перемоги” передала автомобіль для 67-ої механізованої бригади ЗСУ. Завдяки партнерам з Литви військова частина Національної гвар-

Президент України вручає нагороду Віталію Сирляку.

дії України отримала для потреб автобус.

С. Надал вручив пам'ятний годинник дочці загиблого захисника Романа Довгалюка Софії. Він був найкращим артистом вуличного театру, створював красу для міста, згодом служив командиром у 44-й артилерійській бригаді ЗСУ. Мати воїна є волонтеркою і почесним донором України.

Добрі справи ветеранів війни

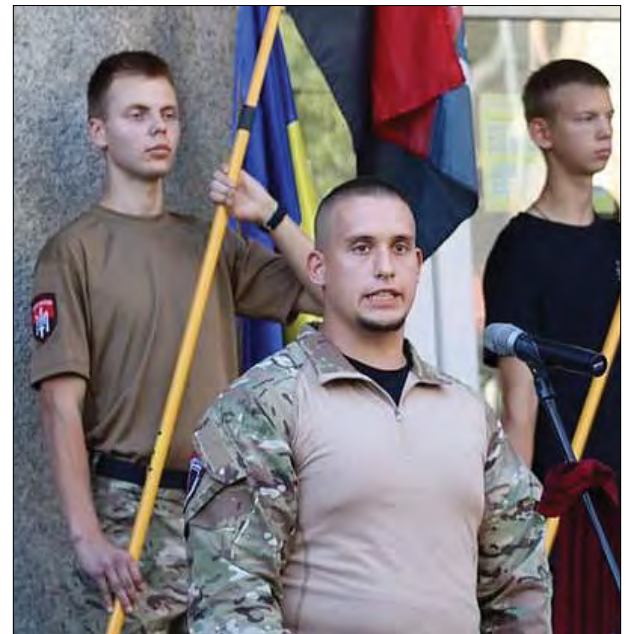
Власну справу відкрив ветеран війни Віталій Шепель.

Михайло Михайлинин

ТЕРНОПІЛЬ. – Військовий хемік, ветеран війни Віталій Шепель після повернення з фронту розпочав власну справу. Від грантової програми Євросоюзу „Курс на незалежність”, яка допомагає регіональним підприємцям розвивати своє виробництво, він отримав 20 тис. євро. За ці кошти придбали обладнання і після навчання разом з товаришем Романом Репком відкрили власну справу.

Він виготовляє сушені фруктові батончики, які мають шість різних смаків з яблуками, малиною, вишнею, смородиною, добавками льону, м'яти, насінням соняшника і гарбуза. Батончики від ветерана смакують дітям та дорослим. За умовами програми, він прийняв на роботу двох працівників і віддав 10 відс. продукції від суми гранту для

(Закінчення на стор. 9)

Військовий Артем Коновал передає молоді патріотичні цінності.

Тристороння зустріч...

(Закінчення зі стор. 1)

„формулює концепцію того, як закінчити цю безглузду війну”.

Президент України додав, що важливо спільно, разом працювати над питанням, як завершити війну в Україні.

„Найважливіше – працювати разом над тим, як завершити цю війну. Це наш головний пріоритет. Саме на цьому ми зосередилися під час зустрічі в Парижі, і це була дуже продуктивна розмова. Я ще раз висловлюю подяку Президенту Макрону за її організацію, а також глибоку вдячність Президенту Трампу за його тверду рішучість завершити цю війну справедливо. Це правильний підхід, і

важливо, щоб усі деталі були ретельно опрацьовані, щоб забезпечити справді міцний мир.

Ми знаємо, що Америка здатна досягти надзвичайних результатів – того, чого не змогли досягти інші. Щоб досягти успіху в завершенні цієї війни, нам потрібна єдність – єдність Америки, Європи та всіх у світі, хто цінує безпеку, – а також сильні позиції та гарантії миру.

Я сказав Президенту Трампу, що Путін боїться лише його і, можливо, Китаю. І це правда. Лише рішучість може привести цю війну до справедливого завершення та забезпечити тривалий мир.

Треба діяти зараз, щоб відновити належний міжнародний порядок”, – написав В. Зеленський в мережі X.

Офіційне інтернет-представництво Президента України, Українська правда, мережа X

УКРАЇНСТВО У СВІТІ

У Мадриді говорили про Україну

Учасники дебатів „Волонтерська репатріація біженців“.

Людмила Островська

У Приватному університеті ООН “IE University”, що в Мадриді, відбулася найбільша в Європі конференція „Модель Організації об'єднаних націй“. У конференції взяли участь понад 400 учасників з усіх куточків світу. Серед них була і українка з Тернополя, представниця Нідерландів, студентка Роттердамського університету прикладних наук Софія Манді.

„Це був для мене новий досвід спробувати себе в дипломатичній сфері, адже захист інтересів України у світі потрібний на всіх рівнях“, – каже студентка.

Софія приїхала в Нідерланди з початком широкомасштабної війни, перервавши навчання у Тернопільській загальноосвітній школі. Атестат зрілості отримала на святі, організованому в Роттердамі Українським домом, яке ініціювала сама, будучи там активною волонтеркою.

Ця конференція, за словами учасниці, вимагала величезного попереднього планування та зобов'язань.

Для реєстрації потрібно було написання мотиваційного листа. А потім – місячна підготовка, яка дала можливість вивчити процес участі і правила дебатів та закони поведінки на такому заході. Треба відстоювати офіційну позицію країни, яку представляєш, спілкуватися в рамках дипломатичного етикету і мати власну точку зору і бути готовим ділитися своїми ідеями.

„У нашій групі було 13 студентів, які працювали в різних делегаціях, – розповідає Софія. – В перший день ми відвідали Дитячий фонд ООН–ЮНІСЕФ. Це світовий лідер із захисту прав та інтересів дітей, який працює у понад 190 країнах, залучаючи найширше коло тих, хто може і повинен подбати про майбутнє нових поколінь. Там знають і дбають про дітей України. Наші студенти брали участь у роботі комітетів. Я була в UNCHR (Агентстві ООН у справах біженців), беручи участь у дебатах „Волонтерська репатріація біженців“. Моя коаліція на конференції складалася із 30

(Закінчення на стор. 19)

Допомагають українці з Італії

Михайло Михайлинин

Духовним наставником і провідником в італійському місті Аверсі є для українців о. Ігор Горішний з Тернополя. Парафія Матері Божої Неустанної Помочі стала для багатьох людей милим куточком зустрічі з Україною. Тут можна ближче познайомитися з українцями, знайти земляків, друзів, прийняти участь в мистецьких заходах. Священик передає українцям духовні і національні цінності, він є чудовим музикантом і співаком. Душевною красою сповнені його пісні про квітучі мальви і мамину ласку, релігійні твори. З його підтримкою

Старша сестра церкви і благодійниця Любов Ковальська.

На українському фестивалі в Італії музикантом є о. Ігор Горішний.

створено в Італії Парафіяльну українську школу свв. Віри, Надії, Любови, молодіжну спільноту „Любисток“, колектив „Діти України“.

З початку повномасштабного вторгнення українська громада разом з італійським фондом „Карітас“ допомагає воїнам та біженцям. Для них організували добротину їдальню, видають одяг та продукти. Постраждали від війни українці отримали притулок в Італії, вони приходять до о. Ігоря за батьківською порадою і підтримкою.

Італійці з подивом і захопленням споглядають, як люди з України переживають за рідною Батьківщиною, як великим гуртом збираються в барвистих вишиванках, з синьо-жовтими прапорами, щоб засвідчити солідарність з Україною, висловити протести проти ворожих ракетних обстрілів та загибелі мирного населення.

(Закінчення на стор. 9)

АМЕРИКА | СВІТ

■ Румунський суд скасував вибори

БУКАРЕШТ. – Конституційний суд Румунії 6 грудня скасував висліди першого туру виборів, які відбулися 24 листопада. Другий тур було заплановано відбутися 8 грудня. Це означає, що процес виборів має розпочатися з початку, а уряд має встановити дату нових виборів. Перший тур виграв Калін Джорджеску, майже незнаний правий кандидат, який в минулому хвалив Володимира Путіна. Рішення суду прийнято після того, як 4 грудня були розсекречені розвідувальні матеріали, які натякали, що К. Джорджеску користувався чужоземною допомогою. Через кілька годин після скасування виборів К. Джорджеску сказав на румунському телевізійному каналі, що на демократію в країні здійснено напад, назвавши рішення суду „формалізованим державним переворотом“. Він натякнув, що він знову пробуватиме кандидувати на президента. Уступаючий прем'єр Марчель Чолаку сказав, що рішення суду було „єдиною правильною розв'язкою після розсекречення документів, які показують, що вислід голосування румунів був відверто спотворений внаслідок російського втручання“. У зверненні до країни 6 грудня Президент Клавс Йоганніс підтвердив, що він залишиться на своєму пості до вибору нового президента. Він сказав, що Румунія є стабільною, безпечною і солідною країною, яка залишається проєвропейською та членом НАТО. Він назвав рішення суду справою „національної безпеки“. К. Джорджеску здобув 23 відс. голосів. Його найближчий суперник Еліна Ласконі з опозиційної партії здобула 19 відс.; вона сподівалася кандидувати в другому турі виборів. Вона засудила рішення суду як „нелегальне“ й „аморальне“. У розмові з BBC К. Джорджеску заперечив, що він є знаряддя Москви. Він твердив, що встановлені політичні сили не могли собі дати ради з його успіхами і хотіли стримати його. („BBC“)

■ Американці задоволені виборами

НЮ-ЙОРК. – Телевізійна агенція новин „Сi-Bi-Es“ оприлюднила 25 листопада висліди опитування про думки американців про вибір президента Дональда Трампа. Найбільше респондентів (31 відс.) відповіли, що вони „тішаться“, що Д. Трамп виграв вибори, а 24 відс. сказали, що вони „задоволені“ його вибором. Відтак. 23 відс. відповіли, що вони „незадоволені“ вибором Д. Трампа, а 21 відс. сказали, що вони „розсерджені“ його вибором; 1 відс. не були певні. Як можна було сподіватися, думки респондентів були поділені по партійній лінії між республіканцями й демократами. Ця різниця думок була очевидною у відповідях на запитання, як вони чуються про те, що Д. Трамп зробить на посаді президента. Серед республіканців, 54 відс. сказали, що вони „захоплені“, а 41 відс. є „оптимістичні“; лише 4 відс. є „стурбовані“, а 1 відс. є „налякані“. Натомість, серед демократів лише 4 відс. сказали, що вони „захоплені“, а 11 відс. є „оптимістичні“; аж 35 відс. є „стурбовані“, а 50 відс. є „налякані“. („CBS News“)

■ Наслідки падіння режиму в Сирії

ДАМАСК. – Падіння режиму Башара аль-Асада в Сирії захитало військову позицію Росії в регіоні. Його брутальна 53-літня родинна династія швидко впала 7 грудня після двотижневого наступу повстанців, які беруть участь у громадянській війні в країні від 2011 року. Б.Асад отримав притулок в Москві. Під час „арабської весни“ в 2011 році Росія надала критично важливу допомогу Асадові, а відтак постійно втримувала його. У 2015 році Москва послала війська і зброю, щоб допомогти його режимові криваво здушити народне повстання. Але величезний кошт війни в Україні примусив Москву вибирати, що для неї важливіше. Аналітики вказують на дві важливі російські бази в країні, які дозволяли Росії мати сильний військовий вплив на Близькому Сході. Одна російська база була в Тартусі, де розміщувались російські бойові кораблі. Проте 9 грудня їх там вже не було. Друга база – в Хмеймімі, де був склад російської зброї, також спорожня. („Business Insider“)

Економіка Росії зазнає краху

Голова розвідки України Кирило Буданов на конференції YES виступив із заявою, що економічні проблеми вплинуть на здатність Росії вести війну вже у 2025 році. Такий висновок випливає, за його словами, з огляду на дані російських документів, отриманих військовою розвідкою України. Американський економіст Андерс Аслунд вважає такий розвиток подій ймовірним. Дослідник припускає – витрати Кремля на війну досягнуть вершини – 190 млрд дол., чи 10 відс. ВВП. Далі Росія змушена буде обмежувати ці витрати, бо скорочувати соціальні видатки вже не зможе.

Путін стоїть на межі економічної катастрофи через вплив санкцій Заходу, міграцію населення та відтік інвестицій, погоджується професор Єльського університету Джеффри Сонненфельд. „Ситуація для Росії похмура“, – каже Сонненфельд. Він зокрема вказує на те, що понад 1,200 міжнародних компаній вишло з Росії, майже 2 млн освічених росіян виїхали з Росії. Санкції перекрили доступ до технологій.

Санкції працюють, переконує Аслунд, вказуючи на неможливість Росії позичати за кордоном, а також те, що значну частину російських резервів, які Кремль накопичував перед війною, заморожено на Заході.

Увагу оглядачів російської економіки привернуло те, що російський Центробанк у вересні різко підвищив рівень відсоткової ставки – до 19 відс., що значно перевищує офіційну інфляцію в 9.1 відс.

Влада Росії створила економічну систему, в якій ресурси перерозподіляються на користь галузей, які обслуговують потреби війни проти України. Протягом майже трьох років війни оцінки та прогнози щодо економіки Росії пройшли від очікування швидкого краху, через здивування її стійкістю, до переконання в її міцності та подальшому швидкому зростанні.

Зростання економіки Росії в 2023-2024 роках засноване на потужних бюджетних вливаннях в підприємства військово-промислового комплексу. Зроблено великий внесок запасів в зростання ВВП, в яких враховуються сировина та матеріали для майбутнього військового виробництва й військова продукція в незавершеному виробництві – тобто, економіка значною мірою „працює на склад“ й чималою мірою на військовий склад. Високі доходи працівників ВПК й суміжних галузей штовхають вгору платню в ринкових секторах економіки.

Але Росія має проблеми з ресурсами – працівниками, виробничим капіталом, технологіями, інтенсивність використання яких зараз на межі. Доказом є аномально низьке безробіття (нижче 2.5 відс.) за високої інфляції та історично рекордна завантаженість виробничих потужностей (завдяки ВПК та суміжникам). Грошей завдяки бюджетному стимулюванню більше, але невійськових товарів більше не стає. Населення наразі задоволене – всі мають роботу і добру платню. Але перевага виробництва продукції для фронту викликає її зменшення для населення при високих цінах. Висока платня і виплати для військових (в тому числі посмертні) обумовлюють надмір паперових грошей в обігу. Неминуча грошова реформа, як це було в СРСР після війни з німцями. Війна закінчиться, і стане неминучим скорочення виробництва для фронту, а цивільних підприємств бракуватиме. Вчорашні фронтовики теж стануть проблемою цивільного життя в суспільстві. Таким буде завтрашній день Росії.

А сьогодні ресурсів не вистачає, тому влада РФ вимушена їх розподіляти. Той, хто не зможе платити за вищими цінами та вищими кредитним ставками, повинен буде „піти з ринку“, звільнивши ресурси, якими скористається російський ВПК.

Економіка Росії штучно розігнана за рахунок бюджетного стимулу. Такий стимул може підживлювати економіку протягом певного часу, але держава не зможе довго підтримувати попит за рахунок своїх ресурсів на нинішньому рівні інтенсивності, тим більше, що це приводить до масштабного вилучення ресурсів з цивільного сектору економіки та домогосподарств. Коли російська держава буде вимушена почати згортання бюджетних стимулів, економіка відчутно знизить темпи.

Найбільш реальним сценарієм для економіки РФ вважають уповільнення темпів зростання, починаючи з 2025 року. Такі прогнози авторитетних міжнародних установ.

Економіка Росії вже вийшла на небезпечну межу, коли нестача ресурсів спровокує серйозне падіння. Брак робочої сили в Росії через знищення громадян у війні проти України та масову міграцію тільки росте: 73 відс. російських підприємств скаржаться на кадровий голод, рівень завантаження промисловості замовленнями встановив ще один рекордний показник – 80 відс. Західні ринки втрачені, кредити здорожчали, а заводи ВПК досягають „стелі“ у виробництві через брак професійних кадрів та сучасних потужностей. Загалом, саме „військова економіка“ зараз тягне за собою економіку реальну, що дозволяє Росії утримувати деякі темпи зростання – за офіційною оцінкою російського уряду. Наступного року зростання економіки РФ значно уповільниться, а темпи зростання інвестицій і приватного споживання впадуть до нуля.

ІСТОРІЯ

Кривава „кадриль“ до ... безкінечности?

Олександр Любич

У ці грудневі дні виповнюється 90 років, як у Москві, а далі – по всій „Росії-матушці“ та „Союзові-батькушці“ розгорнулася „велика чистка“, котра переросла у величезний, ніким не приборканий терор. „Батьком“, надхненником і організатором терору був недоучений семінарист і самовпевнений „вождь“ Йосип Сталін. Приводом для розв'язання терору стало вбивство 1 грудня 1934 року високого партійного функціонера, фактично керівника Ленінграду Сергія Кірова, якого величали „улюбленцем партії“. Відразу ж після вбивства, вночі 2 грудня, Сталін у супроводі партійних чиновників і силовиків прибув у місто на Неві і розпочав „слідство“. Він вже знав, кого звинувачувати у „злочині“ – колишніх „соратників“ Леніна Зинов'єва, Каменєва і їм подібних, тобто тих, хто заважав йому встановити одноосібну власну диктатуру. Маховик величезної каральної машини став розкручуватись, набираючи все більших обертів. До 1937-1938 років вона вже працювала на повну потужність, перемелюючи все нові й нові жертви. За даними, які були встановлені вже після смерті Сталіна, за ці роки було репресовано більше 1.5 млн чол., із них майже 682 тис. розстріляно. Кожного дня позбавляли життя до 1,000 чоловік. Для того, щоб виправдати це кошмарне явище жорстокий і підозріливий диктатор висунув власну тезу про „загострення“ класової боротьби в процесі будівництва „соціалізму“. Причому „ворогами“ ставали не лише державні, партійні чиновники, військові, діячі науки, культури і звичайні громадяни, а й ті, хто ще недавно сам здійснював репресії – співробітники апарату НКВД на чолі із особистими „опричниками“ Сталіна Генріхом Ягодою і Ніколаєм Єжовим. Їх теж захопив „маховик“ репресивної машини, котрий вони самі ж розкрутили, і кинув у забуття.

В нічні часи, коли „енкаведисти“ обходили будинки в містах і селах, знаходячи свої жертви, їхні мешканці трусилися від страху і визирали крізь шпаринки у вікнах. У цей час на якійсь із дач Сталін організовував

свої „знамениті“ вечірки: збиралось, як правило, чоловіче товариство, високопосадовці – найближче оточення „вождя“, пили й розмовляли, співали пісень або ж, щоб потішити його, танцювали „кадриль“ чи навіть (як „український“ Хрущов), „гопака“. Ніхто не відмовляв „господареві Кремля“, і всі трусилися від страху. І було чого: якщо навіть дружини самого „президента“ Калініна чи „прем'єра“ Молотова „ковтали“ табірну пилюку, то чому така доля не могла спіткати кожного? Сьогодні ти за столом у „вождя“ країни, а завтра можеш опинитися „на Луб'янці“, де ніхто на твої колишні „звання“ і „нагороди“ вже не зважатиме! Він же, Сталін, обводив всіх поглядом, хитро мружив очі, погладжував вуса і побите „віспою“ обличчя і... хто знає, про що думав у цей час. Він вже нікому зі свого оточення не вірив. Тому, інколи, прагнучи вирватися зі свого „ближнього кола“ і відчутти щось „людське“: звідси і періодичні „нічні прогулянки“ по Москві із Олександром Довженком, і розмови із ним, зміст яких нікому, крім нього самого і славноговісного режисера, не був відомий. Отже, щось „людське“ було властиве і найкривавішому диктаторові „всіх часів і народів“. Хоча, внутрішнє „єство“ Сталіна брало верх, і він повертався у Кремль.

Але Сталін не був єдиним диктатором у Європі: в той рік, коли він став „генсеком“ більшовицької партії (1922-й), владу в Італії захопив Муссоліні зі своїми „чорносорочниками“. А через 10 років (на початку 1933-го) до влади в Берліні прийшов Гітлер, оточений „коричневосорочниками“, з якими він потім безжалісно розправився. Диктатори вже були у Східній Європі і на Балканах: деякі із королів стали „диктаторами“, а диктатори (як, наприклад, в Албанії) – „королями“. В „диктаторські“ крісла (ледве не написав, „трони“!) всілися – на декілька десятиліть правителі Еспанії і Португалії. Навіть врівноважені й спокійні країни Балтії обрали для себе теж „диктаторів“. Зрозуміло, що не в усіх країнах був такий жорстокий і нелюдський режим, як у Німеч-

(Закінчення на стор. 13)

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Андрій Нинка
Редактор: Левко Хмельковський

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by
the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800
Fax (973) 644-9510

E-mail: svoboda@svoboda-news.com
Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:
Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата: \$90.00 на рік, \$50.00 на півроку.
Для членів УНСоюзу – \$80.00 на рік, \$45.00 на півроку.
Електронна версія (www.svoboda-news.com) – \$40.00.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda“.
Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ“

Адміністрація / Оголошення	Володимир Гончарик
☎ (973) 292-9800 x 3040 • Fax (973) 644-9510	E-mail advertising@ukrweekly.com
Передплата	Володимир Гончарик
☎ (973) 292-9800 x 3040	E-mail subscription@svoboda-news.com

Думки, висловлені в матеріалах, підписаних конкретним автором, не конче віддзеркалюють позицію редакції тижневика „Свобода“ або його видавця.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

УККА – нові перспективи

Я дивлюся збоку, але з великим інтересом, бо УККА – це ключова структура українців в Америці. „Нова хвиля“ це не зрозуміла, і нові отамани почали творити своє. УККА існує вже понад 80 років і для ефективності української діаспори у США корисним було б включити нових імігрантів у вже існуючі структури, щоби їх скріпити.

Найбільш вдалим під цим оглядом – це хіба Союз українців Америки та Пласт. Спілка української молоді – також, але до меншої міри. СУА і Пласт – зрозуміло, оскільки ці структури існують в Україні з перервами 100 років. Правда, ці дві структури стоять поза УККА.

Для ефективності дії в США українська громада повинна бути краще об'єднана. До речі, це наслідки конгресу УККА з 1980 року, коли було старання також творити другу центральну репрезентацію, яка ніколи себе не виправдала і тепер зовсім не існує. Залишився УККА, який у жовтні мав черговий конгрес. УККА проводить такі конвенції що чотири роки систематично, окрім 2020 року через пандемію.

Важелі діяльності УККА вимагають певної аналізи, бо обставини є дещо інакші, ніж навіть 20 років тому. Нові покоління прийшли до влади і то не революційним способом, а просто так, природньо. Мені один друг з Європи оповідав, що у його країні є понад 80 тис. українців, а у його крайовій центральній репрезентації є тільки 25 осіб. Так зле не є в УККА.

Я хотів би представити аргументи проти української отаманщини. У згуртуванні є сила народу. Давайте подумати як найкраще ми можемо допомогти Україні та народowi. І рівночасно зрозуміємо, що ми змагаємось за одну ціль. Правда, треба відкинути особисті претензії і включитися в існуючі структури і там виробляти свої амбіції до влади. При цьому, мабуть, найважливіше треба зрозуміти що громадська праця – це не фінансова винагорода, а інколи вимагає навіть жертвенності. Одна представниця молодшого покоління у молодому віці понад 50 років сказала мені, що вона стільки робить для своєї установи, що ще жертвувати власними грошима – це просто надуживання.

В УККА проходять перші наради її керівної Ради УККА у короткому часі. Я пропоную зайнятися такими темами: зовнішні справи, тобто вплив у Вашингтоні, організаційні справи, бо крайова центральна репрезентація залежить від її відділів та членських організацій, та фінансова сила і прозорість.

Бюро УККА у Вашингтоні тримає тісний контакт з представниками Конгресу США, а також по місцевостях. В Америці кажуть, що політика є місцевою, і з цим справляється УККА. УККА зволікає з впливом на Білий

дім. Мабуть, уважає, що це діло Посольства України. Це – мильне мислення. Посольство представляє уряд України. Без критики сучасного персоналу посольства. Але які інтереси представляв Посол Олександр Моцик за часів Президента Януковича? Діаспора сама вирішує що є на користь України і як до цього підійти. УККА не є відпоручником уряду України.

На сьогоднішній день переважно думки діаспори синхронізовані з політикою Президента Зеленського, але не завжди з політикою Президента Байдена, а тим більше з політикою Президента Трампа. Слід признати, що багато українців в Америці проголосувало за Трампа. Я маю свою думку про це і вважаю цих американських українців яничарами, але тому, що політика – це мистецтво можливого, очікую від них вироблену стратегію як вплинути на Президента Трампа, щоб він давав Україні військову допомогу без обмежень і, може, навіть наважився запросити Україну до НАТО. Хоч я голосував за Камалоу Гарріс, я у жодному випадку не підтримував зволікання Президента Байдена у цьому відношенні. Треба усвідомити, що УККА не мав зустрічі з Президентом США 25 років.

Відділи УККА потребують оживлення. Для прикладу Відділ УККА у Нью-Йорку не проводить річні загальні збори 20 років, або й більше. Можна назвати десяток таких відділів. Це не служить ні організаційним, ні фінансовим потребам української діаспори, і тому в УККА існують організаційні та фінансові проблеми.

Бракує висвітлення списків жертвodawців, що також не допомагає. Напевне, на останньому Конгресі УККА були делегатами особи, які не виплатили національного податку і представляли організації, які також не платили внесків. Я майже певен, що бюро у Нью-Йорку такого реєстру навіть не тримало, бо у випадку моєї організації людина у бюро, яка відповідає за фінанси, не могла сказати мені, коли моя організація останнє сплатила внесок.

Ці заваги подаю не для самої критики, а радше для конструктивного розв'язання проблем. Чому я зачепив УККА, а не інші організації, до яких я належу і у яких теж достатньо проблем, наприклад, Наукове товариство імені Шевченка, чи Український народний союз та інші? Бо УККА має бути передовою установою і має далеко важливу місію щодо України і українців, чим хто-будь зокрема сьогодні, коли Україна переживає змагання за своє існування, а ситуація у США критична з виборами, де всі три гілки влади є при одній партії. УККА мусить перемогти свої недоліки, так само як Україна і її діаспора мусять перемогти москалів.

Аскольд Лозинський,
Нью-Йорк

Дякую за газету!

Дякую за ч. 49 газети і за моїх дівчат. Від них вам море позитиву і радості. Ви не уявляєте, як люди тішаться! Я завжди на своїй сторінці дякую редакції за підтримку проекту „З Україною в серці“.

Як ви класно написали про Зеленського! Прочитала слово в слово, ніби я сама писала. Він, як молода Україна, яку не знали якою будувати і куди вести, просто хотів перервати те кумівство і ті шоколади, а вискочив на таку важку стежку. Я на нього дивлюся, як на свою дитину, яка побивається життям і дорослішає щохвилино. Двері йому зачиняють, а він у вікно лізе, плюють, а він мовчить у відповідь і чекає слухного часу, щоб знову просити і казати правду, щоб розворушити те сите і байдуже суспільство. Звичайно, що є помилки, а особливо в зубах тих, хто думав, що „порох“ вічний. Помітила, що ваші джерела інформації дають доступніше розуміння, навіть зміна воєначальників зрозуміла.

Виставка в Мароко і українці. Таки нашого цвіту по всьому світу. Колись, коли там була, навіть уявити не могла, що українці там можуть при-

житися, хоч ідентифікувала українців нашими кольорами в усіх країнах, де довелося побувати.

Україна – це вісь рівноваги. Може так воно і є. Подивіться, як зараз світ сколихнувся з порушенням рівноваги нашої. Я завжди кажу, що українські землі дали поштовх розвитку цивілізацій – і грецької, і римської, навіть до єгипетської доклалися, коли кочівники відтиснули на південь.

Календар зворушує до сліз. Таке щемне усвідомлення своєї хати. Я чомусь її усвідомлюю в Медведівці на Чигиринщині, і не можу пояснити сама собі. Тому так близько сприймаю матеріяли з того краю. Ті Голодомори, всі три, ніби сама пережила, бо росла з тим. Інсталяція „Дерево пам'яті“ – до мурашок. Та ще й у Запоріжжі, яке за словами Лаврова уже приєднане до території Росії. Я безмежно вдячна вашій газеті, що можу пожити ці хвилини в іншому вимірі. Дай вам, Боже, здоров'я на многії літа, щоб ви вели цей корабель поза рифами довго.

Людмила Островська,
Ворокліні, Кирп

Можновладці господарюють на цвинтарі полеглих

Поховання на почесній ділянці Микулинецького цвинтаря.

Вахтанг Кіпіані

У Львові сталась подія, про яку не скажуть у всеукраїнських новинах. Восьмий апеляційний адміністративний суд ухвалив рішення в інтересах родини Стадників – скасувати п.17 положення про Пантеон героїв Тернополя. І це плювок у пам'ять 240 родин воїнів Сил оборони України, які поховані на почесній ділянці Микулинецького цвинтаря.

А тепер простими словами. У місті влада та родини загиблих ініціювали створення величного меморіалу, де знайшли вічний спочинок герої російсько-української війни. Був там днів десять тому. Це справді гарно зроблено. Козацькі хрести зі світлого природнього каменю, вічнозелений ялівець, прапори національні та підрозділів, рівна повага до всіх – від солдата до полковника. Дуже делікатно і сильно все зроблено. Всі навіть в одному строю.

Але є три могили без хрестів. Одна з них – Віталія Стадника, матроса ВМС, до війни – прокурора. Його

батьки (судді у минулому) спочатку погодились „бути як всі“, але потім вирішили, що вони трішечки не як всі. І що їм вдасться встановити не пам'ятник встановленого зразка, а великий – з двометровою бронзовою фігурою. „Бо можуть собі дозволити“. Це майже дослівна цитата, яку повторюють з боєм мами і близькі інших воїнів. Була спроба силою продавити встановлення з „тітушками“. Активісти, рідні загиблих і навіть воїни, які перебували у відпустці, мали чергувати на цвинтарі, щоб не дати цій родині порушити спільні домовленості і єдиний стрій хрестів. Тоді панство Стадників – юристи, нагадаю, пішли в суди. Одночасно відбувається п'ять(!) судів. Родини полеглих витрачають гроші і час на те, щоб відвоювати право своїх близьких на гідність. Щоб хоча б на кладовищі ніхто не мав ексклюзивної вишчости над іншими.

І от тепер рішення суду. У цьому, нині скасованому 17-му пункті місь-

(Закінчення на стор. 16)

ДО УВАГИ ДОПИСУВАЧІВ!

Досить часто до редакції „Свободи“ надходять повідомлення про події, які мають відбутися через 2-3 дні. „Свобода“ є тижневиком і такі запізнілі вістки друкувати не встигає. Просимо організаторів таких подій інформувати про них редакцію заздалегідь, щоб газета могла вчасно про них написати.

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

З'їзд УМІ та концерт пам'яті Таїси Богданської

Ірина Свитка

НЮАРК, Нью-Джерзі. – 10 листопада вчителі Українського музичного інституту (УМІ) з'їхалися до Ньюарку, щоб провести черговий звітно-виборчий з'їзд, вирішити важливі питання організації та вшанувати пам'ять Таїси Богданської, видатної української піаністки, педагога і колишньої президентки УМІ.

УМІ – це найстарша професійна музична школа української діаспори, заснована у 1952 році. УМІ має міцні американсько-українські традиції.

На з'їзд прибули делегати з міст, де є відділи УМІ, а саме з Нью-Йорку, Брукліна, Ньюарку, Виппані, Філядель-

фії та Дітройту.

Розпочався ранок 10 листопада молитвою за Україну в Церкві св. Івана Хрестителя. Після Літургії делегати зустрілися на з'їзді в Українському центрі в Ірвінгтоні. З'їзд відкрила президент УМІ Марія Лончина-Лісовська молитвою УМІ "Предвічний Боже, дякуємо Тобі за дар музики", яку написав Владика Гліб Лончина, колишній учень УМІ. Далі всі разом помолилися за мир і перемогу в Україні. Президент запалила традиційну Свічку пам'яті і присутні вшанували хвилиною мовчання вчителів УМІ, які відійшли у вічність.

Головуючою з'їзду була обрана

Учасники звітно-виборчого з'їзду Українського музичного інституту.

Богданна Волянська, колишня президент УМІ. Під час нарад були зачитані та прийняті звіти членів Управи, Контрольної і Номінаційної комісій та звіти директорів відділів за 2022-2023, 2023-2024 навчальні роки. На даний час відділи очолюють викладачі-музиканти: відділ у Нью-Йорку – Ельміра Романишин, у Брукліні – Анастасія Антонів, у Виппані та Стемфорді – Лілія Кушнір, у Ньюарку – Олеся Гривнак, у Дітройті – Ірина Свитка, у Філядельфії – Леся Пенкальська.

Важливою частиною з'їзду було зачитання головою Номінаційної комісії Н. Демочко списку запропонованих кандидатур до нової Управи УМІ. Делегати підтримали, такий склад Управи: президент – М. Лончина-Лісовська, перша віце-президент – І. Свитка, друга віце-пре-

зидент – Е. Романишин, скарбник – А. Антонів, секретар – М. Голян, вільні члени – С. Воробець, Г. Жукевич, О. Гривнак.

Кожного року вчительський склад УМІ поповнюють нові музиканти. На з'їзді були представлені та прийняті до педагогічного складу Тетяна Куць (віолончель), Ірина Угринюк (скрипка), Оксана Васильєва (гітара, домра), Маркіян Криса (ударні інструменти) – відділ у Нью-Йорку; Наталія Швець (віола) – Бруклін; Юлія Михайлів (фортепіан) – Дітройтський відділ.

Мажорним акордом з'їзду став концерт пам'яті Т. Богданської, яка працювала для УМІ 65 років, як педагог і президент (1979-1981, 1999-2006), багато концертувала в США, Канаді та Україні. У 1976 році вона

(Закінчення на стор. 13)

Учасники вшанування пам'яті Таїси Богданської.

EFFECTIVE 10/07/2024

Winterize your retirement plans!

LONG-TERM ANNUITIES

5 YEAR	7 YEAR	9 YEAR
6.00%*	7.00%*	8.00%*
3.50% renewal rate	3.75% renewal rate	4.00% renewal rate

* FIRST YEAR RATE. MINIMUM GUARANTEED RATE 2%.

IMMEDIATE ANNUITY **4.00%****

** LIFE OPTION, OR FIXED PERIOD OF 10 YEARS OR LONGER.

3-YEAR MYGA	5-YEAR MYGA
5.00%	4.50%

RATES SUBJECT TO CHANGE. NOT AVAILABLE IN ALL STATES.

STAND WITH UKRAINE

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.

2200 ROUTE 10, PARSIPPANY, NJ 07054 • 800-253-9862 • INFO@UNAINC.ORG • WWW.UNAINC.ORG

		Publications Endowment Fund	Soyuzivka Heritage Center			Publications Endowment Fund	Soyuzivka Heritage Center
Name	City/State			Name	City/State		
Andrushkiw, Pavlo	Whitehouse Sta., NJ		5.00	Martiuk, Rosemarie	Ramsey, NJ	100.00	100.00
Bachynsky, Maria	Newtown, PA	60.00	55.00	Maruszczak Halen, Irena	Midland Park, NJ	62.50	62.50
Baltarowich, Lydia	Warren, MI	100.00		Matkowsky, Stephen	Rochester, NY	25.00	
Baltarowich, Oksana; Hud, George	Huntington Valley, PA	50.00	50.00	Mazuryk, Joseph & Martha	Danville, CA		15.00
Balynsky, George & Christine	Monroe, NJ	15.00		McGrath, Michael	Franklin Square, NY	75.00	50.00
Baran, Andrii & Elizabeth	Saratoga Spring, NY	50.00	50.00	Melnyk, Kathy	New Hartford, NY		100.00
Bekersky, Lesia	Whitesboro, NY	50.00		Melnyk, Luba	Elmhurst, NY		100.00
Bekesewycz, Daria	Newark, NJ	300.00		Mirchuk, Ihor	Easton, PA	65.00	
Beregulko, Pavlo	Columbia, SC	100.00		Mizak, Bohdan	Philadelphia, PA	15.00	
Berestiansky, Larisa	Chicago, IL	25.00		Movchan Novak, Ola	Warren, MI	5.00	10.00
Bodnar, Ulana	Alexandria, VA		100.00	Mykytiuk, Stefan	Scarborough, ON	75.00	
Bonacorsa, Christine	Belleville, NJ	35.00		Mysyshyn, Maryann	Springfield, MA		100.00
Bubniak, Jaroslaw	Easton, PA	50.00	50.00	Nachesty, Stephen	Northampton, PA		100.00
Bybel, John	Yonkers, NY	20.00		Nedilsky, Nancy	Lima, OH	65.00	
Chelak, Karen & Yaroslaw	Highlands, NJ		100.00	Nesterczuk, George & Oksana	Vienna, VA	15.00	
Chornodolsky, Luba	Phoenixville, PA	25.00	25.00	Obuszcak, Vera	Philadelphia, PA	20.00	
Chuchra, Bohdanna & Alex	Arnold, MD		25.00	Ohara, Roma & Michael	Astoria, NY	15.00	
Clebowicz, Walter	Las Vegas, NV	100.00		Onufreiczuk Kathryn	Gulfport, FL	40.00	30.00
Clem Zweneslava	Jacksonville, FL	15.00		Pawluk, Borys	Lansdale, PA	20.00	
Czarnecky, Bryan	Linden, NJ		25.00	Pereyma, Marta	Arlington, VA	115.00	100.00
Czartorysky, Victor	Brooklyn, NY	65.00	100.00	Petrenko, Anya	Ashton, MD		100.00
Czuczman, Myron & Christine	Randolph, NJ	100.00	100.00	Petrina, Bohdan & Dagmar	Yonkers, NY	15.00	
Danczuk, Basil	River Edge, NJ	32.50	32.50	Petryk, Olga	Southgate, MI	25.00	25.00
Danyliw, Roman	Pittsburgh, PA	150.00		Pikolycky, Jaroslaw	La Jolla, CA	20.00	20.00
Decyk, Viktor & Betsy	Culver City, CA	7.50	7.50	Platosz, Adam	New Britain, CT	5.00	5.00
Diaczuk, Zenko	Boonton, NJ	107.50	107.50	Poletz, Alexander	St.Anthony, MN	15.00	
Dicky, John	Warren, MI	165.00		Polon, Lavro	Pittsford, NY	75.00	
Doll, Irene & Ronald	Morristown, NJ	65.00		Polowczak, Walter	Naperville, IL	50.00	50.00
Drozd, Taras	Chicago, IL	50.00	50.00	Pranpat, Roy & Roma	Verona, NJ	50.00	50.00
Dubno, Luba	New Haven, CT	65.00		Prokop, Lydia	Yorktown Hts., NY		40.00
Durbak, Marie	Chicago, IL	15.00		Prokopovych, Irynej	Calabasas, CA	15.00	
Dykyj, Daria	Forest Hill, NY	100.00	100.00	Prytula-Kuzmowych, Chrystyna	Great Falls, VA	50.00	30.00
Gamota, Christine & Daniel	San Jose, CA	1,000.00		Pylp, Romana	Cedar Grove, NJ	50.00	50.00
Gudz, Myron	Hartford, CT	105.00	105.00	Pyptyk, Helen	Pittsburgh, PA		100.00
Guertler, Vera	Lancaster, PA	82.50	82.50	Rakowsky, George & Alexandra	Westbrook, CT		65.00
Hadzewych, Romana	Morristown, NJ	100.00		Rasiak, Ruslan	Leesburg, VA	30.00	35.00
Harbuziuk, Alex	Land O'Lakes, FL	5.00		Rittendale, Valorie	Roscoe, NY		20.00
Hawrylko, Tom	Clifton, NJ	25.00		Rychtyckyj, Nestor	Warren, MI	100.00	
Hayuk, Hlib	Lakewood, CO	15.00		Serba, Eugene	Wilmington, DE	10.00	
Herman, Larissa	Rutherford, NJ	250.00	250.00	Shcheglov, Yaroslav & Larisa	East Elmhurst, NY	7.50	7.50
Hogan, Larissa	Marinette, WI	25.00	25.00	Singura, Zenon & Lydia	Carteret, NJ	100.00	100.00
Holowiak, Paula	Sugarloaf, PA	25.00		Skirka, Nicholas	Yonkers, NY	35.00	30.00
Holowsinsky, Yuriy	Meryville, TN	40.00		Skyba, Andrii	Harwood Hts., IL	40.00	
Hoshowsky, Christine	Rochester, NY	32.50	32.50	Sluzar, Natalie	North Port, FL		100.00
Hron, Ihor	Osprey, FL		100.00	Slysh, Roman	Raleigh, NC		15.00
Husak, Anna	Newark, NJ	5.00		Smyk, Rostyslaw	Lake Bluff, IL	15.00	
Ivanonko, Zenon	Vestal, NY	50.00	50.00	Sos, Lydia	The Woodlands, TX		50.00
Ivanyshyn, Mariya	Milburn, NJ	15.00		Stanko, George & Oksana	Basking Ridge, NJ	15.00	
Iwanyckyj, Michaelene	Big Pine Key, FL	65.00		Swiatkiwsky, Stephan	Wheatfield, NY	15.00	
Jablonskyj, Alexandra	Brooklyn, NY	50.00	50.00	Swyrydenko, Walter	Broadview Hts., OH	50.00	
Jakubowycz, Alexander & Daria	Brecksville, OH	50.00	50.00	Sydor, Ihor & Olga	Cos Cob, CT	50.00	
Jawny, Maria	Florham Park, NJ		50.00	Szafranski, Joseph	West Bloomfield, MI	50.00	
Kaczaj, Roman	Pittsgrove, NJ		25.00	Terkun, Walter	Chantilly, VA	25.00	
Kaczor, Sofia	Middletown, RI		100.00	Torielli, Marta & Robert	Blue Bell, PA	50.00	
Karawan, Oleh & Ivanka	Inverness, IL		25.00	Tresznewsky, Orysia	Wilmington, DE	65.00	
Karmazyn, Olga	Aliquippa, PA	15.00		Trotch, Myron	Canal Westchester, OH	32.50	32.50
Kebalo, Orest	Briarwood, NY	50.00	50.00	Truchly, Lidia	Chicago, IL	7.50	7.50
Kiebuzinski, George	Montgomery Village, MD		100.00	Turula, Theodora	Morton Grove, IL	50.00	
Kihiczak, Maria	Sherman Oaks, CA	75.00	25.00	Tymkiw, Tamara & Stephan	Millersville, MD	100.00	
Klien, Oksana	E Brunswick, NJ	15.00		Tyrol, Thomas	Saugertis, NY	50.00	
Komichak, Jaroslawa	Pittsburgh, PA		40.00	Tysowsky, George	East Amherst, NY	32.50	32.50
Kowal-Vern, Areta	Scottsdale, AZ	20.00		Ukrainian Sitch Society	Naugatuck, CT	100.00	
Krawciw-Skalsky, Zdanna	Montgomery Village, MD	50.00		Wakulowska, Marianna & Victoria	Philadelphia, PA	50.00	
Kraynyk, Bohdan	Kenmore, NY	100.00	65.00	Walchuk, Maria	Annandale, NJ	100.00	
Kropelnicky, Nestor & Christine	Warren, MI	10.00		Werchniak, Andrew	Concord, NH	250.00	250.00
Krucylak, Catherine	Baldwin, MO	65.00		Wesely, Orest	Stockton, CA	32.50	32.50
Kuchta, Eugene	Houston, TX	70.00		Wight, Anna	Seattle, WA	32.50	32.50
Kuncio, Zenovia	Whitestone, NY	50.00	50.00	Wojtowycz, Myron	Madison, WI	65.00	
Kushnir, Andrew	Bethesda, MD	15.00		Woloschak, Gayle	Chicago, IL	15.00	
Leshko, Alla & Jaroslaw	Northampton, MA	100.00		Woloszyn, Gregory & Marianne	Forest Hills, NY		100.00
Logusz, Orest	Fair Haven, NY		15.00	Wyhinny, George	S. Barrington, IL	100.00	
Lutwiniak, Patricia	Sunrise, FL		50.00	Zalucky, Donald & Catherine	Gulford, CT	20.00	
Lyktey, Kristine	Utica, NY		50.00	Zastawsky, Roman	Newington, CT	25.00	25.00
Majuk, Zenowij	Capitola, CA	100.00	100.00	Zobniw, Lubomyr	Binghampton, NY	150.00	150.00
Maksimowich, Roman	Warren, MI		15.00				
					TOTAL	7,545.00	4,635.00

Вечорниці Червоної Калини

Діловий Комітет має шану запросити Вас на Традиційні

Вечорниці Червоної Калини

із Презентацією Дебютанток

в суботу 8 лютого 2025

Оркестра "Грім"
Коктейли з буфетом від 6:00 до 7:00 вечора
(з безкоштовним пивом та вином)
Презентація Дебютанток 7:00,
Бенкет від 7:00 до 9:00,
Вечорниці від 9:00 до 2:00 ранку
Вечірній Одяг
(black tie)

Hilton Pearl River
500 Veterans Memorial Drive,
Pearl River, New York 10965
845-735-9000

Додаткові кімнати в сусідньому готелі
Double Tree by Hilton Nanuet
(845-623-6000: "UKR" group rate),
425 East Route 59, Nanuet, New York;
з безкоштовною маршрутою

KalynaDeb.org

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Відкрили виставку „Чотири ноти з України“

Відкриття виставки „Чотири ноти з України“.

Напередодні дня народження Миколи Леонтовича в Університеті Індіани відкрили виставку „Чотири ноти з України“, яка розповідає про українську колядку „Щедрик“ і культурну дипломатію періоду УНР.

Авторська виставка дослідниці історії „Щедрика“ з Києва Тіни Пересунько мовою архівних документів у США розповідає про понад 100-річну історію всесвітньовідомої пісні.

Посол України у США Оксана Маркарова у вітальному слові зазначила, що виставка розповідає історію неймовірної мелодії, яку знає кожен українець і кожен американець, і яка єднає наші нації вже понад 100 років.

На відкритті виставки професор університету Галина Гольдберг, директорка Інституту російських та

східноєвропейських студій ім. Роберта Ф. Бернса, який спонзує стипендійну програму Університету Індіани з підтримки українських науковців, нагадала про трагічну долю композитора М. Леонтовича, застреленого у 1921 році російським чекістом на окупованій більшовиками Вінниччині, та українських мистців, знищених під час сталінського терору у 1937-1938 роках, якраз тоді, коли американські виконавці вивчали ноти „Carol of the Bells“.

„Виставка в Індіана Університеті триватиме впродовж семестру. Організатори з американської сторони планують розіслати її своїм партнерським школам у США“, – зазначила Тіна Пересунько.

Укрінформ

Пластова Станиця Ньюарк разом з Ланкою Батьків

запрошують Вас з ріднею і приятелями на

Пластовий Баль

в суботу, 25-го січня 2025 року

Grand Ballroom at Hanover Marriott, 1401 Route 10 East, Whippany, NJ 07981

Софія Блащак
Маркіян Забігайло

Андрея Тетяна Дулин
Микола Василь Завадівський

Анна-Кароліна Козій
Руслан Голубець

Таїса Софія Процик Савицька
Данило Марків

Діана Середя
Владислав Римарук

Коктейл з перекусом: год. 6:00
Презентація дебютанток: год. 7:15
Опісля вечеря і забава: год. 9:00
Оркестри «Грім» і «Соловей»

Вступ за вечерю, забаву та коктейль з перекусом
перед презентацією:

\$180 від особи, дорослі
\$130 від особи, учні та молодь до 25 літ
\$75 від особи, діти 10 літ та молодші
Місця мусять бути заплачені до 31-го грудня 2024р.
Вступ на Забаву без вечері \$75 від особи

Квитки просимо замовляти у www.plastnewarkdeb.com, або звертатися на email: plastnewarkdebball@gmail.com
Замовлення кімнат у готелі: 800-228-9290 or 973-538-8811. Покликатися на «PLAST room block rate»

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Дмитро Кулеба відвідав Канаду

Учасники зустрічі з Дмитром Кулебою. (Фото: СКУ)

ТОРОНТО. – Світовий конгрес українців (СКУ), Конгрес українців Канади (КУК) і його відділення у Торонто організували зустріч з Дмитром Кулебою. Подія у форматі дружньої бесіди відбулася в комплексі Old Mill – відомому історичному готелі й конференц-центрі в Торонто. Провід СКУ представляли президент Павло Грод та президентка КУК Олександра Хичій.

В СКУ зауважили, що особливу увагу присутні приділили темі захисту українських інтересів на міжнародній арені та важливій ролі світового

українства в адвокаційних процесах. Д. Кулеба з 2003 року працював у системі Міністерства закордонних справ України.

3 серпня 2019 року по березень 2020-го був віцепрем'єр-міністром з питань європейської та євроатлантичної інтеграції. 4 березня 2020 року був призначений міністром закордонних справ.

5 вересня 2024 року Верховна Рада підтримала відставку Д. Кулеби з посади міністра закордонних справ України.

Укрінформ

Храм св. Андрія відзначив 75-річчя

Митрополит Української православної церкви США Антоній під час богослужіння з нагоди 75-річчя Храму св. Андрія.

Ірина Шинкаренко,
Голос Америки

ВАШІНГТОН. – Український православний храм св. Андрія відзначив 75-річчя від заснування. Це перша і наразі єдина українська православна церква в районі столиці США. Її заснували емігранти, які прибули до Вашингтона у часи Другої світової війни. До створення та будівництва долучалися українські громади з різних куточків США.

Церква об'єднала довкола себе місцевих українців та стала невід'ємною частиною життя діаспори. У 1958 році парафіяни придбали і перетворили на церкву колишнє приміщен-

ня посольства Гаїті в американській столиці. Приміщення, яке зайняла українська церква, було розташоване неподалік Посольства СРСР. Української православної церкви (УПЦ) США Антоній розповів, що створення храму дуже не подобалося московським дипломатам, як і існування української церкви у США загалом.

УПЦ США до Другої світової війни налічувала 25 парафій, наразі їх – 120, розповідає Митрополит Антоній.

За його словами, ситуацію з розвитком церков змінила хвиля еміграції в час та після Другої світової війни, адже саме в той період українські

(Закінчення на стор. 15)

Українська школа вшанувала жертв Голодомору

Діти під керівництвом вчителів Валентини Каплун та Галини Брух розповіли про Голодомор.

Наталя Хабайлюк

ВИПАНИ, Нью-Джерсі. – 23 листопада школа ім. Лесі Українки у Випані вшанувала пам'ять жертв жахливого Голодомору – однієї з найстрашніших сторінок історії українського народу. Всі учні середніх та старших класів, вчителі та батьки зібралися в

церкві Святого Івана, щоб помолитися та нагадати про страшну трагедію, яку пережив наш народ. Діти під керівництвом вчителів Валентини Каплун та Галини Брух розповіли про Голодомор, о. Степан Білик відправив Панахиду за душі жертв Великого Голодомору. Пам'ятаймо про Голодомор!

Настоятель церкви о. Степан Білик відправив Панахиду за душі жертв Великого Голодомору.

При храмі діє гуманітарний центр, який за два роки передав допомогу Україні на понад 10 млн дол.

РІЗДВО ДЛЯ ЗАХИСНИЦІ УКРАЇНИ

KEEP UKRAINE WARM

ДОЄДНУЙТЕСЯ ДО ЗБОРУ КОШТІВ НА ТЕПЛУ ЗИМОВУ ФОРМУ ДЛЯ ЗАХИСНИЦЬ УКРАЇНИ.

ПІДТРИМАЙТЕ ЗАХИСНИЦЬ - ПОДАРУЙТЕ ЇМ ВАШЕ ТЕПЛО.

SCAN TO DONATE

UNWLA.ORG/DONATE

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Вшанували пам'ять братів Лепких

Микола Шот

ТЕРНОПІЛЬ. – Останні два місяці року для родини Лепких були особливими, адже в листопаді у земне життя прийшов Богдан, а в грудні – Левко. Богданові передусім судилося стати видатним письменником, а Левку – композитором, поетом, бути в легіоні Українських січових стрільців, а отже, залишити після себе чимало власних стрілецьких пісень, що стали справжніми народними перлинами, додавали патріотизму, наснаги, натхнення. Деякі з них вже десятиріччями є й у репертуарі народного аматорського хору ім. Івана Кобилянського Тернопільського палацу культури „Березіль“ ім. Леся Курбаса.

Цей колектив тішить слухачів своїми піснями, музичними програмами,

концертами слухачів уже понад півстоліття. Заснував його І. Кобилянський, ім'я якого нині з честю носить хор. Ще й року немає, як очолив пісенний колектив Іван Виспінський. Вже склалася добра традиція листопадовою порою вшановувати великим концертом славетних українців – Б. та Л. Лепких. Цьогоріч цю музичну імпрезу хор ім. І. Кобилянського організував в Українському домі „Перемога“ в Тернополі.

Ведуча концерту, учасниця хору, викладачка Тернопільського національного технічного університету ім. Івана Пулюя Галина Шот, брати Лепкі належали до того покоління українців, яке з молоком матері вбирало у свідомість і серце переконання, що „без України ніщо ми“, що наш народ завжди прагнутиме вільного розвитку та незалежності. І Лепкі невпин-

Про життєвий та творчий шлях Богдана Лепкого розповідає голова літературно-просвітницького товариства імені Богдана Лепкого Богдан Кусень. (Фото: Микола Шот)

но, нездоланно йшли цим шляхом.

Про життєві та творчі справи Б. Лепкого розповів Богдан Кусень, який очолює літературно-просвітницьке товариство ім. Б. Лепкого, понад чверть століття активно вивчає, досліджує, популяризує творчість відомих наших краян. Він наголосив, що ім'я та літературна спадщина братів Лепких з тривалої комуністичної заборони повернулися до нас лише з відновленням Української державності. Згодом у селі Жуків постав перший пам'ятник Б. Лепкому. Відтак у Бережанах подбали не лише про урочисте відкриття пам'ятника письменникові, а й музею Богдана Лепкого. Потім у Тернополі його іменем назвали загальноосвітню школу, де також створили музей.

Саме учні цієї школи долучилися разом з хором до концерту-вшанування братів Лепких, підготували літературно-мистецьку сценку „Перше кохання Богдана Лепкого“. Учениця Аня Мушій виконала пісню „Не

забувай“ на вірш Б. Лепкого, музику до якого написав дослідник творчості письменника Василь Подуфалий. Завідувачка шкільним музеєм Оксана Кернична прочитала твір Б. Лепкого „Лежав при відчиненім вікні“, а учениця Соломія Гірська продеклямувала його поезію „Вона там є“.

Серед пісень, які виконав хор, насамперед треба назвати безсмертні „Журавлі“ („Чуєш, брате мій“), „Колись, дівчино мила“ авторства братів Лепких. В одному зі своїх віршів Б. Лепкий звертався до народної пісні, зазначивши, що вона лиш одна його не кидає, за ним, як пташка літає. Тому хор запропонував слухачам і кілька народних перлин. Прозвучали також сучасні авторські твори, зокрема, „Герої не вмирають“ на слова Світлани Чабан, музика І. Виспінського.

Учасники хору готують і запропонують незабаром різдвяну програму, в якій линутимуть віншування, колядки та щедрівки.

Під час виступу народного аматорського хору ім. І. Кобилянського. На передньому плані (зліва) диригент Іван Виспінський і концертмайстер, заслужений діяч мистецтв України Микола Шамлі.

В пам'ять Богдана Радиша-Маринюка

Марія Порох

„Я у ріднім слові так, неначе в раї“ – так називалася літературно-музична академія, присвячена 90-літтю відомого українського письменника Богдана Радиша-Маринюка, яка відбулася 10 листопада в Косівському будинку культури та дозвілля.

„Ювілей талановитого майстра слова Богдана Радиша-Маринюка і присвячений йому вечір є символічним. Бо хоч і відбувається в час жорстокої війни з російським окупантом, він усе ж засвідчує незнищенність української нації і незборимість нашого руху!“ – такими словами відкрила академію заслужений працівник освіти України, письменниця Аделя Григорук.

Священик Української греко-католицької церкви св. Василя Великого о. Олег висловив свою вдячність та повагу захисникам України і провів молитовне пошанування пам'яті майстра слова.

Ведучі А. Григорук та студентка Косівського інституту прикладного та декоративного мистецтва (КІПДМ) Анастасія Телючик свої розповіді про життя і творчий шлях Б. Радиша-Маринюка об'єднали в гармонійну композицію з деклямуванням віршів

поета, виступами творчих колективів, живим голосом Б. Радиша із фільму про нього.

Б. Радиш-Маринюк – автор 38 книг поезій і прози, творів для дітей. Книжки його є в бібліотеках найстарішого в США Гарвардського університету та Конгресу США. Понад 50 поезій поклали на музику Левко Димінський, Володимир Спольницький, Євген Бондаренко, Володимир Домшинський, Тетяна Стасюк, Остап Гавриш, Мирослав Дзьоба, Зоя Слободян, Богдан Кучер та інші композитори.

Сам він грав на скрипці, цимбалах, бандурі, співав у народному чоловічому просвітянському хорі „Гомін“, умів творити мистецькі речі з дерева, захоплювався скульптурою.

Б. Радиш був викладачем композиції Косівського училища декоративно-прикладного мистецтва, заступником представника Президента України в Косівському районі, депутатом обласної і районної рад, директором Косівської центральної районної бібліотечної системи, головою районних об'єднань „Просвіта“ та Конгресу української інтелігенції.

Вечір пам'яті нікого не залишив байдужим і припав до душі кожному з присутніх, бо тут лунала поезія,

Аделя Григорук та Анастасія Телючик (зліва) відкривають ювілейну академію.

сповнена любов'ю й ніжністю до батька й матері, до зелених смерек й високих Карпат, Гуцульського краю, і линула вона з глибини душі й серця Ігоря Маковійчука, Артема Ловягіна, студентів Косівського інституту прикладного та декоративного мистецтва А. Телючик, Ольги Волошенюк, Євгенії Братівник, Романа Катрича та Назара Мельника. Шквал аплодисментів отримала від присутніх і Олечка Радиш – правнучка поета, яка прочитала вірш прадідуся „Осінь“ під супровід гуцульської дрибми.

Розповіді ведучих та деклямація

Син поета Мирослав Радиш звертається до учасників академії з подякою. (Фото: Марія Порох)

віршів перепліталися виступами жіночого вокального ансамблю „Барва“ Союзу українок Косівщини (керівниця Ірина Шаль), народного аматорського жіночого ансамблю бандуристок „Сонячна струна“ Кутської селищної ради (Світлана Лазован), народно-аматорського фолк-льорного колективу „Осіннє золото“ (Зоряна Романів), вокального квартету „Згарда“ Будинку культури села Пістиня (Ігор Стефанко), вокального дуету в складі Василя Пилип'юка та

(Закінчення на стор. 14)

З'їзд УМІ...

(Закінчення зі стор. 8)

виступила у знаменитій залі Карнегі. У травні 2019 року, у віці 92 роки, Т. Богданська поїхала до Відня на могилу рідної матері і відвідала свою консерваторію (Konservatorium Der Stadt Wien), де змогла востаннє заграти улюблений твір – „Фантазію-експромт” Ф. Шопена.

У концертній програмі взяли участь викладачі та учні УМІ. Ведучою була вчителька з Виппані Софія Воробець. З привітальним словом до громади, членів УМІ, учнів та родин звернулася президент УМІ М. Лончина-Лісовська, яка підкреслила важливість заснування нашої музичної школи на американському континенті 72 роки тому.

Глядачі тепло і з хвилюванням сприйняли виступ Марії Голінатої, сестри Т. Богданської, яка поділилася спогадами про цікаві і гумористичні епізоди у стосунках зі старшою сестрою, про їхні спільні концертні тури, про останні роки і дні життя великої музикантки. У концерті взяли участь: Ангеліна Веприк і її вчителька С. Воробець (Виппані), Андрій Губенко, Софія Кривонюк, Марія Вискюк, Вікторія Полякова і їхня вчителька О. Обертос, Соломія Токар (викладач О. Токар), Маріанна Седорко (викладач Е. Романишин), Вікторія Бац і Наталя Скотницька (викладач Г. Жукевич); вчителька-скрипалька Марія Миколенко (Нью-Йорк), фортепіанно-скрипковий дует у складі вчителів Е. Романишин і А. Антонів (Нью-Йорк, Бруклін).

У концерті взяла участь колишня випускниця УМІ Марта Мачай (клас св. п. М. Байлової), а також учень-випускник Т. Богданської Святослав Лесько. Глядачі мали можливість переглянути відеофільм, у якому 92-річна Т. Богданська віртуозно виконує „Фантазію-експромт” Ф. Шопена. На завершення концерту ансамбль бандуристів у складі Н. Скотницької, В. Бац, Н. Демочко, Г. Жукевич виконали Гімн України, який підхопили всі присутні в залі.

Кривава „кадриль”...

(Закінчення зі стор. 6)

чині чи СРСР, але ж диктатура, все рівно, передбачає обмеження свобод громадян, заборону деяких політичних партій, переслідування і розправу з „інакодумцями”...

Але ті далекі часи, як кажуть, пішли в річку забуття у „царстві мертвих”. Світ невіпізнанно змінився! Європа досягнула високого рівня і розвитку своєї демократії і загальної культури. Американський континент, інші регіони світу змінилися: демократії і „цивілізованості” побільшало! Хоча, на превеликий жаль, не всі „мастодонти” ще вимерли. Залишились деякі, поодинокі диктатори (Кім Чен Ін, Лукашенко, Путін), які відразу ж „кидаються в очі”, бо їх небагато. І творять вони страшні речі, ту ж саму подібність сталінської „кривавої кадрили” думаючи, що вони „безкарні” й „вічні”. Але такого не буде! Добре для них, якщо помруть своєю смертю, у власній постелі, бо, як показує історія, фінал життя диктаторів часто буває зовсім іншим.

Христос Рождається! Славимо Його!

Бажаємо Вам Веселих Різдвяних Свят та Щасливого Нового Року!

Українська Православна Катедро Св. Володимира
Ukrainian Orthodox Cathedral of St. Volodymyr
160 West 82nd Street, New York, NY 10024
212-873-8550 • stvolodymyr@stvuoc.org
stvuoc.org • facebook.com/stvuoc

Запрошуємо розділити радість Святкових Різдвяних Богослужінь у 2024 Році

24 грудня вівторок	Надвечір'я Різдва. Літургія. Велике Повечір'я.	10.00 AM 1.30 PM
25 грудня середа	Різдво Христове. Літургія.	10.00 AM
26 грудня четвер	Собор Пресвятої Богородиці. Літургія.	10.00 AM
27 грудня п'ятниця	Свято Первомученика Стефана. Літургія, Поминання Усopшux, Парастас.	10.00 AM
1 січня середа	Обрізання Христове, св. Василія Літургія.	10.00 AM
5 січня неділя	Надвечір'я Богоявлення. Літургія, Освячення Води. Велике Повечір'я	10.30 AM 6.00 PM
6 січня понеділок	Богоявлення. Літургія, Велике Освячення Води.	10.00 AM

THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION SEEKS CANDIDATES FOR AN OPEN SEAT ON ITS CORPORATE BOARD OF DIRECTORS

Pursuant to the provisions found in Article VI, Section 10 of its By-Laws, the Ukrainian National Association is undertaking the process of filling a one-seat vacancy on its Corporate Board of Directors. At their meeting on December 10, 2024, Board members will elect the most qualified candidate to serve on the Board, until the next Convention in 2026.

Candidates should possess proven governance and executive leadership skills and experience. Desired qualities and talents include executive leadership, experience in business management and an ability to think across all disciplines relevant to the UNA.

All candidates must be UNA members in good standing. A full position profile and instructions for applying are on-line at <https://unainc.org/una/leadership-position-openings/>.

The completed forms, a copy of the nominee's detailed Resume and a short statement as to why the nominee would be an excellent candidate must be sent via certified mail on or before December 31, 2024 to:

Ukrainian National Association, Inc.
Attn: Mr. Andriy Cade, Chairman
2200 Route 10
PO Box 280
Parsippany, NJ 07054

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

У Смілі не забули видатного диригента Михайла Литвиненка

Олександр Вівчарик

СМІЛА, Черкаська область. – Покровський собор у центрі Сміли має заслужену славу перлини церковного зодчества. І церковний хор цього храму відповідає його високому статусу. Керує цим співочим колективом Анна Зайченко, яка є викладачкою вокалу однієї з музичних шкіл міста, але співає у церковному хорі і керує ним уже багато років. Наразі в її колективі 10 хористів. Усі вони з досвідом і мають розвинуту хорову практику. А загалом, вишкіл церковного співу в Покровському соборі отримали вже понад 100 хористів.

Учасникам капелі є на кого рівнятися: всі вони гордяться тим, що в 1959-1960 роках тут співав Михайло Литвиненко (1927-2020) – людина-легенда, український хоровий диригент, регент митрополичого хору Володимирського кафедрального собору в Києві (1975-1992) і Києво-Печерської лаври (1992-2008), Заслужений діяч мистецтв України.

Про перебування Литвиненка в Смілі свідчить запис у його офіційній біографії: „У зв'язку із неможливістю отримати прописку впродовж 20

Нині церковним хором керує Анна Зайченко. (Фото: Олександр Вівчарик)

років змінив 14 місць проживання. До початку хрущовської антирелігійної кампанії деякий час регентував у Шепетівці та Смілі”.

То був драматичний період у житті майбутнього видатного диригента. Пережиті в дитинстві розкуркулення родичів, Голодомор і післявоєнне лихоліття вплинули на формування у нього антирадянських поглядів, тож ще в школі він відмовився вступати

до комсомолу. У 1952 році його заарештували і звинуватили в „антирадянській пропаганді й агітації з використанням націоналістичних і релігійних забобонів”. Упродовж трьох з половиною років він відбував покарання в Лук'янівській в'язниці і виправному таборі на річці Унжа (нині Нижньогородська область Росії).

Саме після звільнення М. Литви-

Видатний диригент Михайло Литвиненко.

ненко керував церковними хорами в багатьох містах України, зокрема і в Смілі. Тут його пам'ятають і, продовжуючи традиції хорового співу, закладені ним. До всього співають не лише на богослужіннях, а й беруть участь у різноманітних музичних фестивалях і концертах. Смілянські хористи об'їхали з концертною програмою всю Черкащину, неодноразово виступали в Києві.

Парк на березі Сугоклеї

Світлана Орел

КРОПИВНИЦЬКИЙ. – На березі річечки Сугоклеї у селі Карлівці, що неподалік Кропивницького, цієї осені з'явився парк. Власне, цю місцину із пам'ятним каменем, альтанкою в улоговині, лавчинами, клумбами, кількома молодесенькими саджанцями і навіть свіжими ямками під майбутні посадки кущів парком ще поки назвати рано. Очевидно, через кілька років, коли піднімуться деревця, забудуть квіти, постане жива зелена огорожа, ця місцина стане справжнім парком.

Але для мешканців Карлівки ця чарівна місцина, якій сама природа не пошкодувала вроди, дорога й пам'ятна вже тим, що цей парк зводився їхніми руками і в пам'ять про їхнього земляка, який загинув у нинішній російсько-українській війні Сергія Гавриленка.

Вдова воїна Ганна Гавриленко вклала у облаштування власні кошти, отримані як компенсацію держави за загиблого, а працювали над дизайном, зводили альтанку, садили деревця самі карлівчани-волонтери.

На видному місці тут встановлено камінь із мармуровою плитою, на якій відлітають у даль журавлі і викарбувано зворушливі слова:

*Розриває душу страх,
сохнуть сльози на очах:
Скільки доньок і синів
залишились на війні!
Повертають журавлі знов
до рідної землі.
Наші янголи-соколи
не повернуться ніколи.*

І гасло, яке засвідчує незламність нашої боротьби і духу: „Герої не вмирають!”

„Відкриття парку відбулося 2 червня в день народження Сергія Гав-

Нинішній вигляд парку. (Фото: Наталя Кравченко)

риленка. Всі екскурсії селом я починаю з розповіді про парк. 27 жовтня висаджували дерева, приїхали родини загиблих героїв з Кропивницького і ближніх сіл. Все літо поливали квіти, носили воду з річки, бо жодного дощу за чотири місяці не випало, – розповідає волонтерка Наталя Кравченко. – Унизу буде широка смуга тюльпанів, окремо клумба з нарцисами. Сергій дуже любив це місце, часто сюди приходив відпочивати, тому ми вирішили розбити парк саме тут”.

Дружина категорично відмовилась називати парк іменем чоловіка, бо вважає, що це має стати місцем, яке нагадує про всіх воїнів, які віддали свої життя за нашу землю, рідну країну, аби вона процвітала вмілістю, гармонією, добротою, як зацвіте цей чарівний куточок на березі Сугоклеї.

Катерині Коць виповнилося 108 років

Катерина Коць – найстарша людина в Україні.

Олександр Вівчарик

Сьогодні в Україні проживає 108,603 довгожителі (довгожителами вважаються особи, які досягли віку понад 90 років – ред.), з яких 1,316 осіб перейшли через вікову позначку 100 років. З них жінок – 1,150 і 166 чоловіків, повідомляє пен-

сійний фонд. Найстарша людина в Україні, Катерина Коць, мешкає в селі Чарторийськ Маневської громади на Волині. 3 жовтня їй виповнилося 108 років. Довгожителька народила трьох доньок, має дев'ять онуків, одинадцять правнуків і десять праправнуків, один з яких воює на передовій.

В пам'ять Богдана...

(Закінчення зі стор. 12)

Ярослава Мицкана Будинку культури села Рожнова, солістки Романи Шаль-Сусак та народного аматорського ансамблю народної музики Будинку культури та дозвілля Косівської міської ради (Роман Григорчак). Мелодійно звучали пісні на вірші Б. Радиша-Маринюка у їх виконанні, а також „Лист до матері” та „Ода матері” на музику Любові Чупринчук.

Наприкінці чимало вдячних слів було сказано на адресу присутньої в залі дружини поета – Євдокії Олек-

сївни, яка прожила з ним 62 роки, активно допомагала в громадській та політичній діяльності.

Син поета, художник Мирослав Радиш висловив подяку всім, хто долучився до проведення цього ювілейного заходу, зокрема А. Григорук – авторці літературно-музичної академії, А. Телючик, працівникам Будинку культури та дозвілля Косівської міської ради – директору Василю Звїздарику, головній режисерці Оксані Шкрібляк, звукорежисеру Степану Білику, світлооформлювачу Роману Мицкану та керівниці мультимедійного обладнання Дарії Семанюк.

Храм св. Андрія...

(Закінчення зі стор. 11)

емігранти почали активно відстоювати своє право на власну церкву.

У колишньому посольстві Гаїті українська церква діяла майже чотири десятиліття.

Потім, у 1986 році, парафія придбала землю у передмісті Вашингтона – у містечку Сілвер-Спрінг у штаті Меріленд – і почала будівництво нової церкви.

Уже 23 роки настоятелем храму св. Андрія є о. Володимир Штеляк, який також служить головним капеляном Національної гвардії Військово-повітряних сил США на авіобазі Ендрюс.

Своїм досвідом служби капеляном у війську США о. В. Штеляк під час

повномасштабної війни Росії проти України ділиться з українськими капелянами.

„Була нагода тренувати наших капелянів з України, першу хвилю в Німеччині. Я працював з ними. І вони – надзвичайно велике благословіння для війська... Вони прийшли, щоб ми тренували їх за стандартами НАТО, але вони самі багато чому нас можуть навчити, бо вони там, в окопах“, – каже о. Володимир.

Від початку повномасштабної війни храм св. Андрія також почав надсилати допомогу українцям. При храмі відкрили гуманітарний центр, який, за словами священика, за понад два роки передав допомогу Україні на понад 10 млн дол.

Отець В. Штеляк на території церкви вперше організував український фестиваль у 2003 році. Відтоді фестиваль проводиться щорічно і став візитівкою української громади регі-

ону. Щоосені він приваблює кілька тисяч відвідувачів. За даними організаторів, останніми роками за три дні фестивалю його відвідало близько 10 тис. людей.

На заході, який відбувається на території храму, відвідувачів пригощають українськими стравами, демонструють український одяг, вироби, а також запрошують послухати і подивитися на виступи українських музичних гуртів.

ЕВГЕН ЩЕРБА
Ліцензований Продавець
Страховання Життя
EUGENE SERBA
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.
Branch 173, Wilmington, DE

856-904-4161
Eserba@aol.com

МИХАЙЛО КОЗЮПА
Ліцензований Продавець
Страховання Життя
MICHAEL KOZIUPA
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.

973-723-4387
mkoziupa@outlook.com

ХРИСТИНА БРОДИН
Ліцензований Продавець
Страховання Життя
CHRISTINE BRODYN
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.

187 Henshaw Ave.
Springfield, NJ 07081
Tel.: 973-376-1347

60-ий
Баль Дебютанток
Крайової Управи СУМ в Америці

1-ГО БЕРЕЗНЯ 2025 Р.
ГОТЕЛЬ ШЕРАТОН ПАРСІППАНІ
ПАРСІППАНІ, НЬЮ-ДЖЕРСІ

ДІАМАНТОВИЙ ЮВІЛЕЙ
ДЛЯ ІНФОРМАЦІЇ ВІДВІДАЙТЕ
WWW.CYM.ORG/US/DEB

Іпотека від Кредитівки СУМА...

ЛЕГКО
Особисто або дистанційно

ЗРУЧНО
Експертний супровід від кваліфікації до закриття

ШВИДКО
Працюємо за вашим графіком

5.875%*
7/1 Year Adjustable (6.508% APR)

6.250%*
30 Year Fixed (6.343% APR)

Відскануйте QR для найновішої інформації

Зателефонуйте нам або надішліть SMS
914.220.4900
або надішліть нам електронний лист на адресу
memberservice@sumafcu.org
www.sumafcu.org

Main Office: 125 Corporate Blvd. Yonkers, NY 10701

Spring Valley, NY branch: 16 Twin Ave. Spring Valley, NY 10977

Stamford, CT branch: 39 Clovelly Rd. Stamford, CT 06902

New Haven, CT branch: 555 George St. New Haven, CT 06511

St. Petersburg, FL branch: 8950 9th St. North, Suite 130 St. Petersburg, FL 33702

North Port, FL branch: 5400 S. Biscayne Dr., Suite A North Port, FL 34287

* Rates as of 11/1/24. Subject to change without notice. Rates for 1 to 4 family owner occupied/condominiums/co-ops. Rate, points and APR may be adjusted based on several factors including, but not limited to, state of property location, loan amount, documentation type, loan type, occupancy type, property type, loan to value and your credit score. Your final rate and points may be higher or lower than those quoted based on information relating to these factors, which may be determined after you apply. The annual percentage rate (APR) is the cost of credit over the term of the loan expressed as an annual rate. The APR shown here is based on the interest rates and points only and does not take into account other loan specific finance charges you may be required to pay.

SUMAFcu NMLS# 527694

Можновладці...

(Закінчення зі стор. 7)

кого суду положення написано дослівно таке: „Самостійне встановлення будь-яких інших намогильних споруд на території Пантеону героїв Тернополя заборонено“.

І от колишнім суддям дуже важливо, щоб цієї норми не було. Бо вони не „ніщєброди“ якісь, а солідні забезпечені люди і поставлять своєму синові фігуру в повний зріст. Ще й з автоматом. Зрештою – мають право. Буквально у п'яти метрах від пантеону є вільна ділянка землі. Там можна встановити і цю фігуру, і щось інше. Ні, вони не хочуть. Вони хочуть полатати спільне рішення, яке ухвалене в інтересах всіх загиблих.

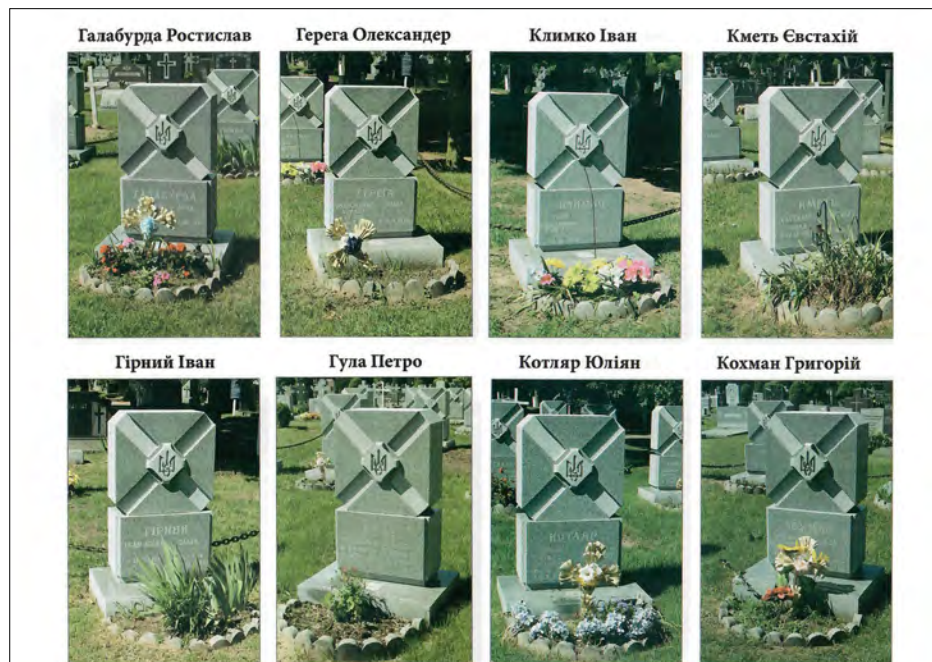
Історія не закінчена. Але вона

показова. І знову, державі Україна це – байдуже. Вона не зацікавлена захистити поле почесних поховань. Вона з висоти спостерігає за битвою між згорьованими батьками. Очевидно ж – якщо одні зможуть поставити пам'ятник не такий як у інших, то тоді кожен буде робити, що хоче. І тоді одним буде скромний хрест, іншим – „по-багатоуму“. Бо можуть.

* * *

Варто звернути увагу на поховання колишніх воїнів УПА на Українському цвинтарі св. Андрія у Савт-Банд Бруку, Нью-Джерсі. Серед них також були заможні люди, але воєнне братство було важливіше від вишуканих пам'ятників. Це ілюстрація з довідника про цвинтар, який був виданий у Львові 2019 року.

Левко Хмельковський

Поховання колишніх воїнів УПА на Українському цвинтарі св. Андрія у Савт-Бавнд Бруку, Нью-Джерсі.

Уроки Черчилля...

(Закінчення зі стор. 3)

Олександр Міщенко, Надзвичайний і Повноважний Посол України у Сполученому Королівстві Великої Британії і Північної Ірландії Валерій Залужний, Надзвичайний і Повноважний Посол Великої Британії та Північної Ірландії в Україні Мартін Гарріс, радник міністра культури та стратегічних комунікацій України Дмитро Золотухін, міністр закордонних справ України (2019-2020), Посол України у Великій Британії (2020-2023) Вадим Пристайко, народні депутати України, експерти.

Г. Надоленко у вітальному слові висловив подяку всім присутнім за участь у вшануванні пам'яті легендарної постаті Черчилля.

– В чому особливе значення Черчилля для України тепер, коли майже три роки триває тяжка війна і країна протистоїть збройній агресії, бореться за свободу та майбутнє?

„Черчилль продемонстрував, що справжній лідер повинен бути готовим до рішучих дій, зберігати віру навіть у найтемніші часи та надихати своїх людей на перемогу, – відповів Г. Надоленко. – Його приклад учить нас, що сила міжнародної співпраці, міцні альянси й непохитність у боротьбі з агресією є вирішальними для захисту миру. Погоджуюся з думкою Олександра Корнієнка, який наголосив, що нині питання лідерства в світі без перебільшення є основним і тому прикро, що ліберальна демократія, хоч вона і потужна, але ж програє автократії. Тут є над чим замислитися і є над чим працювати світовим лідерам“.

Про політику Черчилля в роки Другої світової війни не домовлятися з Гітлером та створення антигітлерівської коаліції, яка привела до перемоги, про те, що такі постаті, як Черчилль – це приклад для українських послів, політиків, говорили О. Мережка та О. Міщенко. Останній наголосив, „що сьогодні українська оборона тримається на трьох стовпах: мужності нашої армії, стійкості українського народу та величезній міжнародній допомозі, з якими ми ідемо до перемоги“.

Посол В. Залужний зазначив, що порівнювати Путіна з Гітлером важко, але можна стверджувати: політика умиротворіння агресора, яку довгий час застосовували західні

Директор ДАУ Генадій Надоленко.

країни, повністю завершилася у 2023 році.

„Захід більше не може ігнорувати очевидне: війна в Україні вже є глобальною загрозою. Це війна на виснаження, удари по енергетичній інфраструктурі, атаки на цивільні об'єкти та масштабні інформаційно-психологічні операції. Такі дії спрямовані на підірив довіри до військово-політичного керівництва України, дестабілізацію ситуації всередині країни та намагання витіснити Україну з її позицій на фронті“, – зазначив В. Залужний.

Посол М. Гарріс провів паралелі між сучасною боротьбою України та історичною політикою Черчилля. Він зазначив, що ключовими елементами перемоги є бажання боротися, міжнародна підтримка, стратегія та ефективне використання інформації.

„Захист Великої Британії починається тут, в Україні. Як і Черчилль у свій час, ми маємо зміцнити коаліцію, переконати світ у ризиках та об'єднатися заради спільної мети – перемоги України, яка є перемогою всього світу“, – підкреслив британський дипломат.

Підбиваючи підсумки, Г. Надоленко сказав, що організатори та гості Академії мали унікальну можливість переглянути відеозвернення правнука В. Черчилля Рандольфа Черчилля, який поділився сімейними спогадами та своїм поглядом на історичну спадщину свого легендарного предка, а круглий стіл став важливим заходом і сприяв глибшому розумінню історичного контексту, шляхів розв'язання актуальних проблем, які постали сьогодні перед світовою спільнотою, мета яких допомогти Україні здолати ворога на шляху до свободи.

DNIPRO LLC.

**ПАЧКИ, АВТОМОБІЛІ
ТА КОНТЕЙНЕРИ
В УКРАЇНУ**

Туристичні послуги: авіаквитки в Україну та інші країни • Пересилка пакунків, автомобілів та контейнерів в Україну та інші країни світу • Українські та європейські компакт-диски • Українські сувеніри та хустки

ROSELLE, NJ
645 W 1st Ave.
Tel.: 908-241-2190
888-336-4776

CLIFTON, NJ
565 Clifton Ave.
Tel.: 973-916-1543

PHILADELPHIA, PA
1916 Welsh Rd., Unit 3
Tel.: 215-969-4986
215-728-6040

UNITED STATES POSTAL SERVICE® Statement of Ownership, Management, and Circulation (All Periodicals Publications Except Requester Publications) 1. Publication Title: Svoboda 2. Issue Number: 532-420 3. Filing Date: 12/15/2024 4. Issue Frequency: Weekly 5. Number of Issues Published Annually: 52 6. Annual Subscription Price: \$80 (member), \$30 (nonmember) 7. Complete Mailing Address of Known Office of Publication (Not printer) (Street, city, county, state, and ZIP+4®): Svoboda, PO Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054 8. Complete Mailing Address of Headquarters or General Business Office of Publisher (Not printer): Ukrainian National Association, PO Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054 9. Full Names and Complete Mailing Addresses of Publisher, Editor, and Managing Editor (Do not leave blank): Publisher: Ukrainian National Association, PO Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054; Editor: Andrew Nykha, Svoboda, PO Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054; Managing Editor: (Name and complete mailing address) 10. Owner (Do not leave blank. If the publication is owned by a corporation, give the name and address of the corporation immediately followed by the names and addresses of all stockholders owning or holding 1 percent or more of the total amount of stock. If not owned by a corporation, give the names and addresses of all individual owners. If owned by a partnership or other unincorporated firm, give its name and address as well as that of each individual owner. If the publication is published by a partnership or other unincorporated firm, give its name and address.) Full Name: Ukrainian National Association; Complete Mailing Address: PO Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054 11. Known Bondholders, Mortgagees, and Other Security Holders Owning or Holding 1 Percent or More of Total Amount of Bonds, Mortgages, or Other Securities. If none, check box: [X] None 12. Tax Status (For completion by nonprofit organizations authorized to mail at nonprofit rates) (Check one): [X] Has Not Changed During Preceding 12 Months; [] Has Changed During Preceding 12 Months (Publisher must submit explanation of change with this statement) PS Form 3526, July 2014 (Page 1 of 4) See instructions on page 2. PSN: 7530-01-000-9031	13. Publication Title: Svoboda 14. Issue Date for Circulation Data Below: 11/22/2024 15. Extent and Nature of Circulation a. Total Number of Copies (Net press run) b. Paid Circulation (By Mail and Outside the Mail) c. Total Paid Distribution (Sum of 15b (1), (2), (3), and (4)) d. Free or Nominal Rate Distribution (Outside the Mail) e. Total Free or Nominal Rate Distribution (Sum of 15d (1), (2), (3), and (4)) f. Total Distribution (Sum of 15c and 15e) g. Copies Not Distributed (See instructions to Publishers on page #2) h. Total (Sum of 15f and g) i. Percent Paid (15c divided by 15h times 100)	UNITED STATES POSTAL SERVICE® Statement of Ownership, Management, and Circulation (All Periodicals Publications Except Requester Publications) 16. Electronic Copy Circulation a. Paid Electronic Copies b. Total Paid Print Copies (Line 15c) + Paid Electronic Copies (Line 16a) c. Total Paid Distribution (Line 15c) + Paid Electronic Copies (Line 16a) d. Percent Paid (Both Print & Electronic Copies) (16c divided by 15h times 100) 17. Publication of Statement of Ownership 18. Signature and Title of Editor, Publisher, Business Manager, or Owner 19. Date: 12/11/2024
--	--	--

Війна в Україні...

(Закінчення зі стор. 1)

• У чеченській столиці Грозному був атакований один з об'єктів полку поліції спеціального призначення ім. Ахмата Кадірова.

• Партизани „Атеш“ влаштували диверсію на залізниці між Москвою та Курською областю. Затримано постачання палива та військової техніки, призначених для російських військ на лінії фронту.

• Президент Зеленський повідомив, що від початку повномасштабної війни Україна втратила 43 тис. воїнів, які загинули на полі бою. Було 370 тис. випадків надання допомоги пораненим. 50 відс. поранених повертаються у стрій. Також від 24 лютого 2022 року Україні уже вдалося повернути з Росії 3,935 людей: 3,767 воїнів та 168 цивільних.

• В Україну надійшла друга партія літаків F-16 від Данії. США оголосили про виділення Україні нового пакета військової допомоги на суму 988 млн дол. Він включає ракети для HIMARS; безпілотники; обладнання, компоненти й запасні частини для обслуговування та ремонту артилерійських систем і бронетехніки.

• Компанія SpaceX уклала угоду з Пентагоном на розширення доступу України до більш захищеної, мілітаризованої версії своєї супутникової мережі Starlink-Starshield.

• Обраний Президент США Дональд Трамп допустив, що американську допомогу Україні може бути зменшено після його вступу на посаду 20 січня.

• У ніч з 5 на 6 грудня у Керченській бухті відбувся перший у світі бій морських дронів та повітряних сил:

Атака дрона на вертоліт.

Дрон Sea Baby, оснащений реактивною системою „Град“. (Фото: СБУ)

група морських дронів СБУ Sea Baby вступила в бій з російськими вертольотами, літаками та патрульними катерами „Раптор“, які намагалися їх перехопити. Російська техніка була уражена. На бортах є вбиті та поранені, а самі вертольоти отримали значні пошкодження і тепер потребують капітального ремонту. Крім вертольотів і літаків, була уражена баржа, яка везла обладнання для ремонту Кримського мосту.

• В окупованому Донецьку стався підриг автомобіля. Внаслідок вибуху загинув начальник Оленівської колонії, яка розташована на території Донецької області, – Сергій Євсюков. Також постраждала його дружина – їй відірвало ноги. Під днище автомобіля було закладено вибухівку. С. Євсюков, який очолював колонію 2022 року, коли там загинули українські військовополонені, покинув цю посаду. Зараз начальником колонії вважається Павло Черкасов. У липні цього року СБУ та Офіс генерального прокурора повідомили, що зібрали доказову базу щодо керівника колонії в окупованій Оленівці та його заступника –Сергія Євсюкова та Дмитра Нейолова. Їх підозрюють у жорстокому поводженні з військовополоненими, поєднаним із вбивством у зв'язку з вибухом у колонії.

У ніч на 29 липня 2022 року один із бараків виправної колонії в окупованому Росією селищі Оленівка був зруйнований. Тоді загинули щонайменше 50 українських військовополонених з „Азовсталі“. В ООН спочатку вирішили створити місію із встановлення фактів трагедії в Оленівці, але згодом її розформували через неможливість доставити експертів до місця події та через відсутність „необхідних гарантій безпеки“.

Укрінформ, Радіо Свобода,

Протест проти...

(Закінчення зі стор. 2)

Тим часом один з організаторів протесту координатор Ponte Atlantico, Алессандро Літта Модіньяні пояснив причини обурення громади: „Ми нагадуємо гірку істину: українці вже понад тисячу днів живуть під бомбами, багато міст зруйновано, є десятки тисяч смертей і кілька мільйонів біженців внаслідок агресії тоталітарної, репресивної та злочинної держави. Протест спрямований не проти мистецтва та культури, а проти їх спотвореного та хитрого використання диктатором із закритими руками та його російськими й італійськими співниками“.

А. Нетребко активно підтримала війну Путіна ще під час нападу на схід України у 2014 році. Вона їздила до Донецька, підтримувала терористичне угруповання „ДНР“ та фотографувалася в одязі з написом „На Берлін“.

Після початку повномасштабного

вторгнення Росії 2022 року низка театрів перервали співпрацю з А. Нетребко, але поступово вона повернулася на оперну сцену, а у 2023-му заявила про зміну позиції та була допущена для виступів у Державній опері в Берліні, де протестували проти виступу А. Нетребко.

В Італії А. Нетребко заявлена у ще одній постановці – опері „Тоска“, запланованій Римським оперним театром на березень 2025 року. З цього приводу Посол України в Італії Ярослав Мельник надіслав листа меру Рима Роберто Гуальтьєрі й директору театру Римської опери Франческо Джамброне із закликом скасувати виступ А. Нетребко, називаючи його „образою українського народу“.

Голос Америки

АРКА

Вишиванки, хустки, нитки,
тканина до вишивання, рушники,
корали, пояси, кераміка, різьба
89 East 2nd St., New York, NY 10009
Tel.: 212-473-3550

СПОРТ

Українка здобула золоті нагороди

Михайло Михайлинин

ТЕРНОПІЛЬ. – В Еспанії відбулися міжнародні змагання Strong Spirit's Games серед ветеранів війни та учасників бойових дій. Вони об'єднали спортсменів з багатьох країн світу. Вперше взяла участь у змаганнях Національна збірна України, яка здобула рекордну кількість почесних нагород. Капітан поліції з Тернополя Тетяна Зведенюк виборола золоті відзнаки відразу в п'яти дисциплінах. Вона є майстром спорту з паверліфтингу. Загалом за свою спортивну діяльність вона здобула понад 50 перемог у різних змаганнях, якими

пишаються її колеги. Спорт допомагає їй у поліцейській службі бути сильною тілом і духом, вона має статус учасниці бойових дій.

Наприкінці 2022 року Т. Зведенюк у складі зведеного загону тернопільських поліцейських несла службу на деокупованих територіях Харківської області. Вона разом з колегами чергувала на блокпостах, патрулювала, допомагала місцевому населенню.

За успішне представлення України на міжнародних змаганнях, начальник Національної поліції в Тернопільській області Сергій Зюбаненко вручив володарці золотих нагород подяку та пам'ятний подарунок.

Тетяна Зведенюк із золотими нагородами.

Друкарня
COMPUTOPRINT Corp.
Established 1972
Clifton, New Jersey
виконує друкарські роботи:

- книжки (в твердій і м'якій оправах)
- журнали (з експедицією, або без)
- канцелярські друки
- весільні запрошення (в укр. і англ. мовах)

Ваші замовлення виконуємо сумлінно, скоро і на час та з 40-літнім досвідом!
973-574-8800
Fax: 973-574-8887
e-mail: computopr@aol.com

Щоб розмістити рекламу у „Свободі“, телефонуйте на 973-292-9800, дод. 3040

UKRAINIAN FCU WE START & END WITH U

Offering a Full Line of
PERSONAL & BUSINESS FINANCIAL SERVICES!
ПЕРСОНАЛЬНІ ТА БІЗНЕСОВІ ФІНАНСОВІ ПОСЛУГИ

- Checking accounts / Чекові рахунки
- Savings accounts / Ощадні рахунки
- IRA & Share Certificates / Сертифікати
- Loans / Позики
- Mortgages / Кредити на нерухомість
- VISA® Credit & Debit Cards / Платіжні Картки VISA®
- Online & Mobile Banking / Онлайн і мобільний банкінг

Nationwide Access
Members have access to 30,000 no-fee ATMs and 5,000 Shared Branches nationwide through CO-OP network

UKRAINIAN FEDERAL CREDIT UNION
РОЧЕСТЕР, NY | АМХЕРСТ, NY | БОСТОН, МА | БУФАЛО, NY | ЧАРЛОТТЕ, NC
СІТРУС ХАЙТС, СА | ФЕДЕРАЛ ВЕЙ, ВА | ПАРМА, ОН | ПОРТЛАНД, ОР
РАНХО КОРДОВА, СА | СІРАКУСА, NY | ВАНКУВЕР, ВА | ВЕБСТЕР, NY

УКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТНА СПІЛКА
ukrainianfcu.org
FEDERALLY INSURED BY NCUA

ПОДОРОЖІ

Селище Мліїв під час війни

Олександр Вівчарик

Селище Мліїв, як і кожне поселення в Україні, має цікаву історію, яка сягає часів Київської Русі. Свого часу він був і ранговим містечком гетьмана Богдана Хмельницького. Тут жив та творив автор слів Гімну України Павло Чубинський. Мліїв – батьківщина видатних українських помологів Смиренків. Нині в селі працює Дослідна станція помології ім. Левка Смиренка, адже історія її розпочалася з його розсадницького господарства, створеного ще 1887 року. Потім то була Центральна садово-городня дослідницька станція, Мліївський науково-дослідницький інститут садівництва Лісостепу України ім. Л. Смиренка, Інститут помології, а зараз знов – Дослідна станція.

2017 року створено окрему Мліївську сільську територіальну громаду, до складу якої, окрім Млієва, увійшли села Буда Орловецька та Старосілля.

У Млієві розташована будівля головного корпусу Дослідної станції, яку зведено 1926 року в стилі українського архітектурного модерну.

Також у громаді, а конкретніше в Старосіллі, за ініціативи Міністерства соціальної політики відкрили Центр життєстійкості. Громада утримує освітні, медичні заклади і заклади культури, дільничного інспектора, власну пожежну команду.

Розповідає начальник фінансового відділу Мліївської сільської ради Володимир Перепелиця: „Нещодавно у нас з'явився великий платник акцизного податку – товариство „Вересень плюс“. Це компанія, що займається виробництвом м'яса та хлібобулочних виробів, а також має по всій Україні розгалужену мережу магазинів під брендом „Файно Маркет“. Левова частка доходів витрачається на освіту (майже 46 відс. бюджету), а також на охорону здоров'я, житлово-комунальне господарство, забезпечення місцевих програм. У громаді – два комунальні підприємства. Вони займаються благоустроєм населених пунктів, зокрема, парків, скверів, кладовищ“.

Водночас, залучили до громадського бюджету населення. Начальниця відділу економічного розвитку та інвестицій виконавчого комітету Мліївської сільської ради Наталія Лук'янова розповіла, що розпочалося

Головний корпус Дослідної станції помології у Млієві.

все з вивчення успішних практик інших громад у межах децентралізації. Свої пропозиції у Мліївській громаді подали сім авторів. Зрештою, облаштували дитячі майданчики в кожному населеному пункті. У Старосіллі, наприклад, на це витратили 82 тис. грн. Як зауважила Н. Лук'янова, людей насамперед турбувала необхідність облаштування зупинок громадського транспорту, а також місць для відпочинку, очищення річки, дозвілля молоді, сімей з дітьми.

Однак під час розмов з керівниками і мешканцями громади відчувалося їхнє сум'яття, тривога. Росія веде війну на виснаження, громада втрачає на ній своїх кращих людей...

Мліївська громада брала участь у конкурсах щодо поліпшення життя населення, їхньої безпеки в умовах війни. Збудовано два нових укриття. Одне – в Старосільському ліцеї, де навчаються 130 учнів, ще діти з садочку приходять. Їм тут безпечно. Працює потужна вентиляційна система з підігрівом повітря, придбали її за 485 тис. грн, – розповідає директорка ліцею Людмила Грідасова.

Укриття Мліївського ліцею відкрите торік, на його облаштування з місцевого бюджету пішло півтора мільйона гривень. Як і в Старосільському, діти тут навчаються в одну зміну, а це – 200 осіб. „Є запас води, інтернет, кімната для лікаря“, – розповіла директорка ліцею Софія Сотникова. 25 вересня відкрили ще й клас безпеки. І це не просто кімната з наочними матеріалами, а й місце, де учні отримують знання та навички, які можуть врятувати їм життя.

„Громада бере участь у проєкті від Міністерства охорони здоров'я щодо встановлення сонячних панелей у закладах надання первинної медич-

Архітектурна пам'ятка Свято-Троїцька церква, збудована 1858 року. (Фото: Олександр Вівчарик)

ної допомоги. Тепер амбулаторії в Млієві та Старосіллі, матимуть достатньо електроенергії взимку“, – сподівається виконуюча обов'язки головного лікаря комунального некомерційного підприємства „Центр первинної медико-санітарної

допомоги імені родини Смиренків“ Галина Сівець.

Отже, Мліївська громада є прикладом того, як місцеві жителі можуть об'єднуватися задля вирішення важливих питань, використовуючи механізм громадського бюджету.

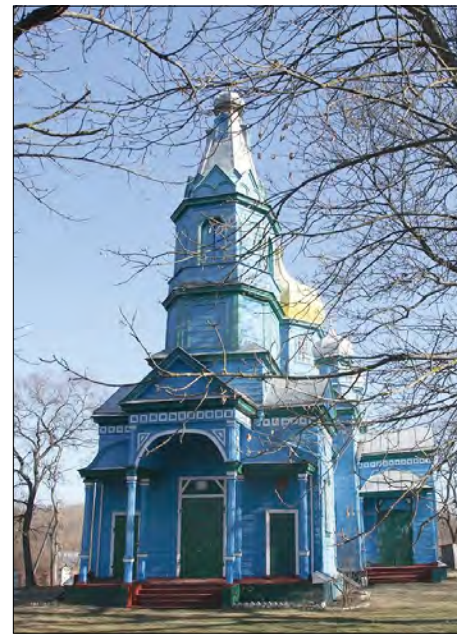
Укриття в Старосільському ліцеї.

Церква збудована без жодного гвіздка

Олександр Вівчарик

ЖАБОТИН, Черкаська область. – Село вперше згадується в писемних джерелах 1643 року. Упродовж історії свого існування цей населений пункт не раз зазнавав майже повної руйнації та відновлювався, і в 1771 році польський король Станіслав Понятовський навіть надав йому Магдебурзьке право. В ті часи Жаботин був уже невеличким містечком, а володіли ним польські магнати Браницькі та Любомирські. У XIX ст. мешканці Жаботина молилися у трьох церквах, однак до наших днів збереглася лише одна, яку звели без жодного гвіздка.

Отже, дерев'яна церква Успіння Пресвятої Богородиці у центрі села була збудована 1851 року. Церква вважається рідкісним витвором

Церква у Жаботині. (Фото: Олександр Вівчарик)

народної дерев'яної архітектури Правобережжя з елементами романтизму. Нині храм пофарбовано у блакитний колір, а його маківки – сріблясті.

Церква – у відмінному стані, її автентичність збережена. Вона належить до пам'яток архітектури національного значення і охороняється державою. Парафія знаходиться під юрисдикцією ПЦУ, настоятелем є протоєрей Дмитро Яворський.

Неподалік від цієї церкви, у серці Холодного Яру, простягнувся один із гайдамацьких шляхів. Тут часто бував ватажок гайдамаків Максим Залізняк, погруддя якому встановлено неподалік храму.

Софія Сотникова розповідає про „Клас безпеки“.

Виконуюча обов'язки головного лікаря комунального некомерційного підприємства „Центр первинної медико-санітарної допомоги імені родини Смиренків“ Галина Сівець в амбулаторії Млієва.

Погруддя Максима Залізняка.

Відійшов у вічність проф. д-р Леонід Д. Рудницький

З великим сумом ділимося вісткою, що вранці 8 грудня 2024 року відійшов до вічності проф. д-р Леонід Д. Рудницький – український філолог, германіст, славіст, україніст, професор, педагог, співробітник та співредактор численних американських та українських енциклопедій, Президент Світової Ради НТШ, іноземний член Національної Академії Наук України, перший заступник голови Фондації Українського Вільного Університету (УВУ).

Народився Леонід Рудницький 8 вересня 1935 у Львові в родині Івана Теодора Рудницького – правника, сотника УГА, співтворця Листопадового чину (1918) та військового аташе ЗУНР та Юлії з Лужницьких Рудницької. Під час Другої світової війни 1944 родина Рудницьких виїхала до Німеччини. У 1951 р., маючи 16 років, залишився без батька, а наступного року переїхав з матір'ю до США. У 1958 р. завершив бакалаврські студії у Ласальському коледжі у Філадельфії.

У 1960 р. здобув ступінь магістра з германістики в Пенсильванському університеті, а в 1965 р. захистив докторат на тему „Франкові переклади з німецької літератури“ в УВУ в Мюнхені.

З 1959-1960 навчального року

викладав у Ласальському університеті, де працював довгі роки, спочатку на посаді звичайного професора германістики, згодом славістики та порівняльного літературознавства, далі – звичайного габілітованого професора (захист габілітаційної праці „Роберт Льюїс Стівенсон і Юрій Клен“ відбувся 1972 року в Українському Католицькому Університеті в Римі). Паралельно, у 1988-1998 роках, Л. Рудницький професорував у Пенсильванському університеті у Філадельфії та Українському Католицькому університеті (УКУ). Тоді ж його обрано директором філії УКУ у Філадельфії (за рекомендацією Йосифа Сліпого), директором Програми центрально- і східноєвропейських студій уже в Ласальському університеті.

У 1985-1986, 1989-1990 – він голова Міжнародного товариства ім. Івана Франка у США. У 1992-2006 рр. – Президент Світової Ради НТШ.

З 1994 р. – іноземний член НАН України.

Тривалий час обіймав посаду декана філологічного факультету і члена сенату УВУ в Мюнхені, а від вересня 1998 до 2003 року був ректором цього університету.

Період ректорства Л. Рудницького був одним з більш складних для УВУ,

зокрема з точки зору фінансів. Приплив нових студентів з незалежної України, скасування допомоги для УВУ від федерального уряду Німеччини, мовляв нехай незалежна Україна займається цим ділом, відмова або нездатність надолужити це українським урядом, вмілість подбати продовження допомоги від баварського уряду, продаж давнього приміщення та погашення давніх заборгувань. Це все було випробуванням для ректора Рудницького, і він це випробування не тільки пережив, але поставив університет у нову еру XXI століття.

У 2008 році УВУ перенісся у нове приміщення вже за іншого ректора, але фінансову кризу в УВУ вдалося перемогти завдяки вмілості Л. Рудницького.

Академік Рудницький допоміг університетові своїм авторитетом серед німців та українців.

50 років свого життя Л. Рудницький присвятив служінню Релігійному Товариству українців католиків „Свята Софія“ США, де був секретарем, а відтак – 5-тим головою Товариства (2004-2018). Автор трьох сотень наукових статей та монографій. Лицар Мальтійського Ордена, почесний доктор численних університетів. Нагороджений багатьма відзнаками та медалями, зокрема орден князя Ярослава Мудрого IV ступеня та відзнакою Митрополита-Архієпископа Бориса Гудзяка за видатні заслуги перед Церквою і

Леонід Рудницький (зліва) із Блаженнішим Патріархом Йосифом Сліпим.

народом.

Він відіграв вирішальну роль у захисті Підпільної Церкви, виступаючи за її визнання та сприяючи відзначенню тисячоліття християнства в Україні.

Л. Рудницький залишив неоціненну наукову, духовну та культурну спадщину і покоління наступників, які продовжують його справу.

Висловлюємо наше щире співчуття всім його рідним, близьким і знайомим.

Вічна йому пам'ять!

Пресслужба Фондації Українського Вільного Університету

У Мадриді...

(Закінчення зі стор. 5)

людей, які були з різних країн. Серед них я була однією українкою. Організатори обрали мені країну Сомалі для репрезентації в дискусійній залі. Понад 30 років безперервної громадянської війни зробили цю країну однією з найбільш небезпечних у світі. Окрім війни, в Сомалі – великі посухи. Більше половини населення зараз постоє перед хронічним голодом (населення Сомалі оцінюють десь в 16 млн людей). Зараз біженцями в Сомалі є понад мільйон людей, яким потрібна допомога з харчами. Порухення Москвою угоди про зерновий коридор також долало страждань народу Сомалі, бо наше зерно годувало і цю державу. У світі все взаємопов'язано. Учасники дебатів розділилися на дві групи. Одна з них відстоювала ідею, що гроші і сили треба спрямовувати для країн, які утримують біженців. Інша ідея, яку активно ми обговорювали, була у тому, що гроші треба спрямовувати на ті країни, які дають світові біженців, для того, щоб загасити конфлікти і щоб біженці поверталися у свої

Людмила Островська і Софія Манді.

країни. Перемогли в дебатах мої одностайні, що пропонували допомагати країнам, які дають біженців. Звичайно, це стосується і України, бо нам саме така допомога потрібна, щоб вигнати окупанта з наших територій і почати відбудовувати Україну.

Наступна конференція з моделі ООН буде в Римі, а на початку квітня – в Нью-Йорку. Я б дуже хотіла взяти в них участь. Я відчула, що разом з молодими людьми світу, незалежно від країни проживання, ми бачимо майбутнє таким, яким і бачимо його в Україні – мирним, справедливим, захищеним сильними інституціями.

Пластовий 40-ий Курінь УПС
ЧОРНОМОРСЬКІ ХВИЛІ

ділиться сумною вісткою,
що відійшла на вічну ватру 18 жовтня 2024 року
наша довголітня членка та колишня курінна

св. п.

пл. сен.

Зірка Ключас (Мілянич)

Похоронні відправи відбулися в понеділок, 28 жовтня 2024 року, у Філадельфії, та у вівторок, 29 жовтня 2024 року, в церкві та на цвинтарі св. Андрія Первозваного в Савт Бавнд-Бруку, Н. Дж.

Висловлюємо глибокі співчуття ближчій та дальшій родині.

Вічна їй пам'ять!

С.К.О.Б.!

Доброго Вітру!

ЧОРНОМОРСЬКІ ХВИЛІ

UNION FUNERAL HOME
LYTWYN & GRILLO

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
Nicholas J. Grillo, Manager

AIR CONDITIONED ROOMS

Обслуга ЩИРА і СЕРДЕЧНА

Our services are available

anywhere in New Jersey.

Також займаємося похоронами
на цвинтарі в С. Бавнд Бруку
і перенесенням тлінних останків
з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME

1600 Stuyvesant Ave (corner of Stanley Terr.)

UNION, NJ 07083

908-964-4222

www.unionfuneralhome.com

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами
в **BRONX, BROOKLYN,**
NEW YORK і околицях

ДАНИЛО БУЗЕТА – директор
Родина **ДМИТРИК**

Peter Jarema Funeral Home, Inc.

129 EAST 7th STREET

NEW YORK, N. Y. 10009

(212) 674-2568

KULINSKI MEMORIALS

809 SOUTH MAIN STREET • MANVILLE, NJ 08835

Tel. 800-458-5467 • 908-722-3130 • Fax 908-253-0027

KulinskiMemorials@msn.com • KulinskiMemorials.com

- Служить українській громаді понад 60 років
- Понад 40 кольорів граніту до вибору
- Гравюри на замовлення
- Консультації вдома за домовленням
- Обслуговує клієнтів у трьох штатах (NJ, NY, PA)
- 5 хвилин від Українського цвинтаря св. Андрія у С. Бавнд-Бруку, Н. Дж.

SELF RELIANCE NEW YORK
Federal Credit Union

САМОПОМІЧ НЬЮ ЙОРК
Федеральна Кредитова Кооператива

**ВІДКРИЙТЕ ПЕНСІЙНИЙ РАХУНОК,
ЩОБ ЗАБЕЗПЕЧИТИ СВОЄ МАЙБУТНЄ.**

Your savings federally insured to at least \$250,000 and backed by full faith and credit of the United States Government.
National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency.

ГОЛОВНЕ БЮРО: 108 SECOND AVENUE NEW YORK, NY 10003 TEL: 212-473-7310 FAX: 212-473-3251

КЕРГОНКСОН:
6329 Route 209
Kerhonkson, NY 12446
Tel: (845) 626-2938
Fax: (845) 626-8636

ЮНІОНДЕЙЛ:
226 Uniondale Ave
Uniondale, NY 11553
Tel: (516) 565-2393
Fax: (516) 565-2097

АСТОРИЯ:
32-01 31st Avenue
Astoria, NY 11106
Tel: (718) 626-0506
Fax: (718) 626-0458

ЛІНДЕНГІРСТ:
225 N. 4th Street
Lindenhurst, NY 11757
Tel: (631) 867-5990
Fax: (631) 867-5989

ЕЛЕКТРОННА ПОШТА:
Info@selfrelianceny.org

ІНТЕРНЕТ:
www.selfrelianceny.org

Поза Нью Йорком дзвоніть:
безкоштовно: 1-888-SELFREL

*APY - Відсотки у річному відношенні з нарахованою дивідендою. Дивіденда - 4.00% нарахована
денно, може бути змінена без попередження. Відсоткові ставки діють з 11/23/2024.

Your savings federally insured to at least \$250,000
and backed by the full faith and credit of the United States Government

NCUA

National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency